500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2290.

PAZARTESİ 22 EKİM 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CHP sol kanadı "Kurultay aceleye getirildi,, diyor

- CHP sol kanadı kurultayda parti meclisi kurulması önerisini getirecek
- Sol kanat deklarasyonunda olağanüstü kurultay çağrılmasını "sorumluluk ve soğukkanlılıkla bağdaşmaz bir tutum" olarak nitelendirildi
- CHP sol kanadı parti içindeki diğer gruplarla görüşmelere başlayacak

● Haberi 7. Sayfada

Korutürk, bu toplantı sonrasında görev vereceği kişiyi saptayacak

Sıkıyönetim ve hükümet sorunu bugün MGK'da

- Milli Güvenlik Kurulu toplantısında sıkıyönetim uygulamaları ile seçim sonuçlarının da ele alınacağı kaydediliyor
- Sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması TBMM'nin Çarşamba günkü genel kurulunda ele alınacak. Sıkıyönetimin uzatılmasına muhalefet partilerinin de olumlu oy verecekleri belirtiliyor

Ankara (Politika) — Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün Başkanlığında bugün toplanarak hükümet sorununu ve sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasını görüşecektir.

Başbakan Bülent Ecevit, kurul üyesi bakanlar ve kuvvet komutanlarının katılacağı Milli Güvenlik Kurulu Toplantısında sıkıyönetimin uygulamaları ile son seçimler ve sonuçlarının ele alınacağı belirtiliyor

Cumhurbaşkanı Korutürk'e yakın çevrelerde hükümeti kurma görevinin verilmesi konusunda ağır davranılmasının nedenlerinin başında kurulun bugün yapacağı toplantının geldiği belirtiliyor. Toplantıda seçimler ve ülkenin içinde bulunduğu koşullarla ilgili olarak belirtilecek görüşlerin yeni başbakanın görevlendirilmesi sorununu etkileyebileceği kaydediliyor.

Bu arada Cumhuriyet Senatosu ile Millet Meclisi Genel Kurulları Salı günü toplanacak.

Salı günü yapılacak toplantıda, yeni seçilen senatörler ile milletvekilleri yemin edecekler.

SIKIYÖNETİM ÇARŞAMBA GÜNÜ TBMM'DE

Sıkıyönetimin 19 il'de iki ay daha uzatılmasını öngören hükümet önerisinin bu hafta Çarşamba günü TBMM Genel Kurulunda ele alınacak.

Millet Meclisinde üyesi bulunan tüm partilerin, sıkıyönetimin 19 ilde iki ay daha uzatılması için olumlu oy kullanacakları belirtiliyor. Bu nedenle 19 il'de sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasına kesin gözüyle bakılıyor.

Bir günde 11 yaş büyüdü

AP Kars Senatörü seçilen Halim Dursunoğlu'nun nüfus suretinde 21.1.1948 doğumlu olduğu açıkça görülüyor

AP'li Dursunoğlu'nun senatörlüğü yasal değil

- Dursunoğlu'nun Kars'ta büyüttüremediği yaşını Erzurum'da büyüttüğü belirlendi
- Halim Dursunoğlu yasanın açık hükmüne rağmen kendi memuriyet bölgesinden aday gösterildi
- Kars Senatörü yaş büyütmesiyle ağabeyinden iki yaş daha büyük hale geldi
- Dursunoğlu'nun Senatörlüğü iptal edildiği takdirde yerine AP ikinci sırada bulunan Yusuf Ziya Ayrım seçilmiş olacak. Ayrım'ı AP Genel Merkezi istemiyor
- Öldürülen AP adayı Salim Dursunoğlu'da 1977 seçimlerine girmek için yaşını büyüttürmüştü

● Haberi 7. Sayfada

SORUMSUZLUK ALDI YÜRÜDÜ

Çorum'da özel doktorlar devlet hastanesine hasta yatırıyorlar

- MHP yanlısı Melek Topçubaşı adındaki kadın doktorun özel muayenehane sahibi iken infaniye şefi olarak Devlet Hastanesine hasta yatırdığı ve hastalardan ücret aldığı saptandı

Çorum (İSTA) — Tamgün Yasası'na rağmen Çorum'da istifa edip muayenehane açan bazı doktorların hastalarını Çorum Devlet Hastanesi'ne yatırdıkları, Başhekim Yardımcısı Dr. Emin Temizkan'ın da özel muayenehane sahibi hekimlerle işbirliği yaptığı bildiril-

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

ÖĞRENCİ KREDİLERİNİN ARTIRILMASI 1 YIL ERTELENDİ

Ankara (Politika) — Öğrenci kredilerinin 1500 liraya çıkarılması önümüzdeki yıla bırakıldı. Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur 1980'de 50 bin öğrenciye daha kredi verileceğini belirterek kredi alan öğrenci sayısının 100 bine ulaşacağını söyledi.

Gençlik ve Spor Bakanı dün yaptığı yazılı açıklamada, Şeker Yurdunun kamulaştırılmasıyla Yurt

(Dev. Sa. 7. Sü. 2'de)

TÖB-DER yöneticilerinden bir kısmının "Bulanık suda balık avlamak" istediği belirtiliyor

- Öğretmenler, Devrimci Öğretmen Grubu'nun Yürütme Kurulu'ndaki yandaşlarının "Hükümetin istifa ettiği bu ortam da İstanbul Kongresi'ni yaparsak yaparız, aksi halde yapamayız" dediklerini söylüyorlar

Haber Merkezi — TÖB-DER İstanbul Şubesi'nde olaylar çıkması üzerine bir açıklama yapan TÖB-DER Genel Sekreteri Kemal Uzun bazı öğretmen gruplarını suçlarken, öğretmenler de Devrimci Öğretmen Grubu'nun Yürütme Kurulu'nda bulunan yandaşlarının «Bulanık suda balık avlamak» istediklerini söylediler.

Devrimci Öğretmen Grubunun TÖB-DER Yürütme Kurulu'ndaki temsilcileri olan Genel Sekreter Kemal Uzun ve Genel Başkan Yardımcısı Ali Rıza Aydın ayrı ayrı yaptıkları açıklamalarda İstanbul TÖB-DER İstanbul Şubesi Genel Kurulu'nda olaylar çıkması üzerine öğretmenlerin bir bölümünü suçladılar. Gerek Uzun ve gerekse Aydın, Ankara ve İstanbul'da ayrı ayrı yaptık-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

DİPLOMATİK SKANDALLAR

UMSB TOPLANTISI İÇİN GELENLERE TÜRKİYE ELÇİLİKLERİ ZORLUK ÇIKARIYOR

İstanbul (Politika) — DİSK'e bağlı Maden-İş ve Aster-İş Sendikalarının üyesi bulunduğu Dünya Sendikalar Federasyonuna bağlı Uluslararası Metal Sendikaları Birliği'nin Yürütme Kurulu bugün, Yönetim Kurulu ile yarın İstanbul'da toplanıyor. Maden-İş Sendikası Dış İlişkiler Dairesi'nden öğrenildiğine göre: UMSB Yönetim Kurulu toplantısına katılacak konukların Türkiye'ye gelebilmeleri için İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları tarafından Türkiye'nin il-

(Dev. Sa. 7. Sü. 7'de)

Demokratik Yemen Haber Ajansı Müdürü'nün pasaportuna el konuldu

- İstanbul'da yapılan İslam Ülkeleri Haber Ajansları Konferansına çağrılı olarak gelen Ömer Muhammed'in odası arandı

Haber Merkezi — Anadolu Ajansı'nın düzenlediği İslam Ülkeleri Haber Ajansları Konferansı İstanbul'da sürüyor. Kongreye çağırılı olarak katılmak üzere İstanbul'a gelen Demokratik Yemen temsilcisi, Yeşilköy Hava Limanında Türkiye'ye sokulmak istenmedi ve diplomatik pasaportu elinden alınarak girişine izin verildi. Öğrenildiğine göre, Demokratik Yemen Haber Ajansı Müdürü Ömer Muhammed, Anadolu Ajansı'nın çağırılısı olarak Türkiye'ye geldiğinde, vizesi olmadığı gerekçesiyle Türkiye'ye sokulmak istenmedi ve kendisine polis tarafından engellemeler çıkarıldı. Ömer Muhammed bu olayı, uluslararası diplomatik ilişkilerde «skandal» ola-

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

Trabzon'da dün de bir kişi öldürüldü

- Ümraniye'de bir grup faşistin saldırısı üzerine MHP yanlısı polisler ilerici avına çıktı

Haber Merkezi — Trabzon'un Vakfıkebir ilçesine bağlı Salpazarı bucağında dün sabah saat 04.00 sıralarında Ali Rıza Bilir (28) adlı kişi kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından tabancayla vurularak öldürüldü.

Trabzon Valiliği Basın Bürosundan yapılan açıklamada, öldürülen Ali Rıza Bilir'in sağ görüşlü olduğu ve olayın siyasi yönünün bulunup bulunmadığının araştırıldığı belirtildi.

YARALANAN GENÇ ÖLDÜ

Silivrikapı'da gece tabanca kurşunu ile ağır yaralanan ve kimliği belirlenemeyen bir kişi hastahanede öldü.

Polis yetkililerinden alınan bilgiye göre, önceki gün saat 20.30 sıralarında meydana gelen olayda kimliği belirlenemeyen bir kişi münakaşa ettiği ve adının Fuat olduğu bildirilen bir kişi tarafından tabanca ile ağır yaralandı. İki kurşun yarası alan ve kimliği belirlenemeyen kişi kaldırıldığı Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastahanesinde öldü.

BİR İŞ ADAMININ ŞOFÖRÜ ÖLÜ BULUNDU

Diyarbakır'ın tanınmış iş adamlarından ve Diyarbakırspor Kulübü eski başkanı Ali Kahraman'ın şoförü Mehmet Altın dün sabah ölü bulundu.

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

OPEC, Aralık'ta petrole zam yapıyor

TÜRKİYE PETROLE 2 MİLYAR 750 MİLYON DOLAR ÖDEYECEK

Ankara (Politika) — Petrol İhraç Eden Ülkeler Topluluğu OPEC'in petrole yüzde 15 oranında aldığı zam kararının Aralık'ta yürürlüğe girmesi bekleniyor. Yüzde 15 oranındaki zam ile Türkiye'

(Dev. Sa. 7. Sü. 4'de)

Ankara'da Bayram Gazetesi'ni ilerici gazetecilerin çıkarması olumlu bulundu

- Yapılan açıklamada bundan böyle okuyucuya ilerici bir bayram gazetesi verilebileceği belirtildi

Ankara (Politika) — TRT-DER, Parlamento Muhabirleri Derneği, DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikaları bir ortak açıklama yaparak Ankara Bayram Gazetesini çıkarma yetkisinin Çağdaş Gazeteciler Derneği'ne geçmesinin basın yayın alanında önemli ve ileri bir adım olduğunu kaydettiler ve okuyucuya ileri nitelikte bir Bayram Gazetesinin ulaşacağını belirttiler. Parlamento Muhabirleri Derneği'nin açıklamasında da Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin bir mes-

(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

Ökçün: Küba ile ilişkiler gelişecek

- Dışişleri Bakanı Ökçün BM Genel Kurulu sırasında 40'ı aşkın ülkenin Dışişleri Bakanları ile görüşmeler yaptığını açıkladı

Ankara (Politika) — Birleşmiş Milletler Genel Kurulu çalışmaları sırasında temaslarını açıklayan Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, New York'ta 40'ı aşkın ülkenin dışişleri bakanıyla görüşmelerde bulunduğunu, ekonomik ve teknik işbirliği konuları üzerinde ayrıntılı olarak durduklarını belirtti. Ökçün, Küba ile dışişleri bakanları düzeyinde ilk toplantının New York'ta gerçekleştiğini, Küba'nın Türkiye ile ilişkilerini geliştirme kararında olduğunu bildirdi.

New York'ta yaptığı temaslarla ilgili olarak Yankı Dergisinin sorularını yanıtlayan Ökçün, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim ile Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerle ilgili olarak son aşama hakkında görüş alışverişinde bulunduğunu, BM'nin kararları gereği görüşmelerin bir an önce başlaması zorunluğunu vurguladığını belirtti. Ökçün, ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ile görüşmesinde de savunma ve ekonomik işbirliği konuları üzerinde durduklarını, Ankara'da görüş birliğine varılamayan

(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

"MHP kapatılsın Türkeş tutuklansın,,

kampanyasına İsveçli ilericiler de imzalarıyla katıldı

(Yazısı 4'ncü Sayfada)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Antifaşist belgiler

Soruyu yineleyelim: «MHP ve ÜGD Kapatılsın», «Türkeş Tutuklansın» belgileri ne anlama gelmektedir? Ve bu belgiler, varolan hükümetten ve sıkıyönetimden, MHP'nin ve ÜGD'nin kapatılması isteğinin simgeleri olarak yorumlanabilir mi?

Kesinlikle hayır. İşçi sınıfı hareketinin yalnız yukarıdakiler değil; tüm öteki antifaşist içerikli belgileri, özünde iki anlama gelir. Bu belgilerin bir yanı, devrimin görevlerini; öteki yanı da, varolan sistem içindeki savaşımı ve buna koşut olarak yapılması gereken görevleri dile getirir.

Ve antifaşist içerikli belgilerin, devrimin görevlerine ilişkin yanı ile anlatılmak istenen şudur: Devrimle birlikte, faşizmin kaynağı ve faşizm tehlikesi, salt öznel anlamda değil; nesnel anlamda da ortadan kaldırılmış olacak. Daha açığı, devrimle birlikte, emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci sermayenin, ekonomik ve siyasal erkine kesin olarak son verileceğinden, hem öznel ve hem de nesnel anlamda, faşizm tehlikesinin kökü kazınmış olacaktır.

Bu değerlendirmeden, şu sonuçlar çıkıyor: Birinci olarak, kapitalizm varoldukça, faşizmin maddi koşulları, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermayenin ekonomik ve siyasal erki baştan aşağı yıkılmadan, ortadan kaldırılamaz ...İşte, antifaşist belgilerin, devrimin görevlerine ilişkin anlamı da, faşizmin nesnel ve öznel tüm ögelerinin ortadan kaldırılması, kökünün tümden kazılması demektir.

Demek ki, faşizmin ve faşizm tehlikesinin kaynağını, nesnel ögesini, işbirlikçi tekelci sermaye ve emperyalizm oluşturmaktadır. Ve bu nedenle, apaçık bellidir ki, antifaşist savaşım, antiemperyalist ve antitekel savaşımla içiçedir. Ve bu savaşımın birini ötekinden ayırmak, birini ötekinin önüne koymak olanaksızdır...

Antifaşist içerikli belgilerin, varolan sistem içinde sürdürülen savaşıma ve bu görevlere ilişkin yanı ile anlatılmak istenen şudur: Ekonomik - demokratik savaşımın belgilerinde olduğu gibi, antifaşist savaşımın belgileri de, kapitalizm veri iken sürdürülen savaşımı, faşizm tehlikesini geriletme, demokrasinin sınırlarını genişletme savaşımını dile getirir... Ve bu savaşım, özünde antiemperyalist ve antitekel savaşımın bir parçasını oluşturur. Ve demokrasi savaşımı, son çözümlemede, kapitalizm veri iken dahi, yine de antitekel ve antiemperyalist bir öz taşır.

Yineleyelim: İşçi Sınıfı Partisi'nin «asgari» programında yeralan ekonomik - demokratik görevler ve bu görevlere ilişkin belgiler, iki anlam taşırlar. Birinci olarak, bu belgiler, İşçi Sınıfı Partisi'nin siyasal erke geldiğinde yığınların isteminden kaynaklanan ekonomik-demokratik görevlerin simgelerini oluştururlar.

İkinci olarak, bu belgiler, İşçi Sınıfı Partisi'nin, kapitalizmin sınırları içinde, kimi ekonomik-demokratik hakların, egemen sınıflardan koparıp almak için sürdürdüğü savaşımın ve bu aşamadaki görevlerin simgelerini oluştururlar...

Konuya ilişkin bir yanlış anlama ya da bir yanlış yorumlamaya neden olmamak için, iki noktanın açılması gerekmektedir: Birinci olarak, İşçi Sınıfı Partisi'nin «asgari» programında yeralan ekonomik-demokratik görevlerin tümü, elbette ki, kapitalizmin sınırları içinde sürdürülen savaşımla gerçekleştirilemez. Bu ekonomik - demokratik hedeflerin bir bölümü, ancak devrimle gerçekleştirilecek görevlerdir...

İkinci olarak, kapitalizmin sınırların içinde sürdürülen ekonomik - demokratik savaşım, elbette ki, devrim için sürdürülen savaşımdan kopuk değil; onunla aynı potada birleştirilerek yürütülür... Markscı-Leninci çözümlemenin anlaşılması çok kolay olan bu abc'lerini, yine de anlamayan ya da anlayamayan varsa, gidip kafasını duvarlara vursun...

FORUM

Demokratik ortamlarda, «Demokratik yoldan düzen değiştirme» uğraşlarının, devrim koşullarının oluşumunu engellemesine olanak yoktur. Ve şurası çok ilginçtir ki, kişi bu yanlış yargıya bile, gerçekten «Demokratik yol» ve yapısındaki «İleriye yönelme ve kendini aşma» yetisiyle varmıştır. Böyle bir tabloda demokratik yolu yadsımak, tanımamak, insanı [illegible]mamak olarak nitelenebilir. Ve bu, birey için [illegible]kten büyük bir çelişki durumudur.

Demokrasi ilkelerine sadık kalınarak, yani demokratik yollardan verilen «sömürücü kapitalist düzenden çağdaş ve toplumcu sosyalist düzene geçiş savaşımı», demokrasi geçerliliğini yitirdiğinde kendisine yeni bir yön çizmek, yeni bir strateji saptamak durumunda ve hatta zorunluğundadır. Çünkü demokrasi yokken, «demokratik yol» sözkonusu olamaz... Ve ancak demokrasinin olmadığı bir ortamda, demokratik yollardan savaşım vermeye uğraşanlar suçlanabilir, suçlanmalıdır.

Demokrasi Savaşımı

Murat SERHAN

Kapitalist toplumlarda demokratik yollardan sürdürülen sosyal kalkınma çalışmalarının, bir ölçüde sosyalist düzene geçişi önlediği görüşü, kimi sosyalistler arasında yaygındır. Gerçekten üzerinde düşünülmeye değer bir konudur bu. Düzen değişikliği uğraşında «demokratik yol», kapitalist düzenin tutarsızlıklarını, adaletsizliklerini her geçen gün gelişen bir güçle bir bir çözmeye yöneldiği için bireyde, «demokratik yolun», devrim için gerekli olan koşulları bir ölçüde erittiği düşüncesi uyanabilir. Bu düşünce, sadece bir kuşku olarak kaldığı sürece büyük bir önem taşımaz. Ancak kişi, bu düşünceden giderek demokratik yollardan sosyal kalkınma çabalarının, «devrim koşullarının oluşumunu» engellediği kesin yargısına varırsa; işte o zaman yüzeysel incelemede «basit» görülen bu düşünce, büyük bir sorun olarak belliriverir.

Ülkemizde, kapitalistlerin sömürülerini yoğunlaştırdığı, emekçilerin giderek daha fazla ezilmeye başladıkları şu dönemde, ve düzenin değiştirilmesinin artık kaçınılmazlığı karşısında, böyle bir yargıya varmak; «Türkiye Sol Hareketini» ileriye değil, tam tersine, geriye doğru yönlendirir. Aslında devrim koşullarının oluşumunu engelleyen, sosyal kalkınmayı güçleştiren, «demokratik yol» değil, bu yargıdır.

Kısaca, sosyal demokratları, demokratik solcuları suçlayanların kimileri, farkında olmadan bir bakıma aynı yanılgıya düşmektedirler. Yani, sosyalistleri birleştirme yolunu değil, bölme yolunu benimsedikleri için, devrim koşullarının oluşumunu, bu davranışlarıyla dolaylı da olsa geciktirmektedirler.

● İNSANI TANIMAK

Oysa sorunu temelde incelediğimizde, demokrasi ilkelerinden ayrılmadan yaşam düzeyini yükseltme, sosyal adaleti sağlama çabalarının devrim koşullarını hızla oluşturduğu kanısına varabiliriz.

İnsanoğlunun, doğal yapısı gereği, sürekli iyiyi ve gerçeği aramaya yöneldiği ve ileriye doğru yol aldığı bilinmektedir. Bireyin bu eğiliminin önüne geçmek hem olanaksızdır, hem de bu tür bir davranış doğa yasalarına aykırı olacaktır. Kısaca insanoğlu ve oluşturduğu toplum, yapısındaki bu «kendini aşma» yetisiyle kalkınagelmiş; kölelik, feodalizm, kapitalizm aşamalarından geçebilmiş ve çağımızda sosyalizm bilincine, toplumsal kalkınma bilincine erişebilmiştir. Bu nedenlerle demokratik ortamlarda, «demokratik yoldan düzen değiştirme» uğraşlarının, devrim koşullarının oluşumunu engellemesine olanak yoktur. Ve şurası çok ilginçtir ki, kişi bu yanlış yargıya bile, gerçekte «demokratik yol» ve yapısındaki »ileriye yönelme ve kendini aşma» yetisiyle varmıştır. Böyle bir tabloda demokratik yolu yadsımak, tanımamak, insanı tanımamak olarak nitelenebilir. Ve bu, birey için gerçekten büyük bir çelişki durumudur.

Bir ölçüde tüm insanların, doğal yapıları gereği demokratik yolun savunucuları olduğunu unutarak bu yolla sürdürülen kalkınma uğraşlarını kınamak; sosyal demokratlara, demokratik solculara tümüyle revizyonist damgasını vurmak, insanların «ileriye yönelme» yetisine karşı çıkmakla aynı şeydir. Bu tür bir hareket de, sosyalistlere değil ancak çağdışı düşüncelere, gericiliğe yatkın bir davranış biçimi olabilir. Kendini aşma yetisinden yoksun insanlığın yavaş yavaş geriliyeceği de, kuşkusuz tartışma götürmez.

Bilinir ki devrim, koşulları oluştuğunda zaten gerçekleşecektir. Buna karşı koymak, tarihin akışına karşı koymağa çalışmaktan başka birşey değildir. Burada, önemli olan, devrim yapalım derken devrilmemek, devrim koşullarının oluşumunu hızlandırmak için, etkin bir biçimde demokratik-devrimci uğraş içinde bulunmak ve devrimci savaşımı «birleşerek» güçlendirmektir.

● DEMOKRASİ GEÇİT VERMEZSE

Ancak, demokrasi ilkelerine sadık kalınarak, yeni demokratik yollardan verilen «sömürücü kapitalist düzenden çağdaş ve toplumcu sosyalist düzene geçiş savaşımı», demokrasi geçerliliğini yitirdiğinde kendisine yeni bir yön çizmek, yeni bir strateji saptamak durumunda ve hatta zorunluğundadır. Çünkü demokrasi yokken, «demokratik yol» sözkonusu olamaz.... Ve ancak demokrasinin olmadığı bir ortamda, demokratik yollardan savaşım vermeğe uğraşanlar suçlanabilir, suçlanmalıdır.

Bu aşamada, demokratik yollardan savaşımda önder (!) CHP'nin ve onun Sayın Genel Başkanı Ecevit'in şu sözleri üzerinde düşünülmeye değer: «Ülkemizde henüz demokratik yollar tümüyle kapanmış değildir.» Bu sözler, demokrasi geçerliliğini tümüyle yitirdiğinde, demokratik solcuların izleyecekleri yolu, kapalı bir biçimde de olsa aydınlatmaktadır. Ve yine bu sözler, bir bakıma da, demokrasimizin yozlaştırıldığının bilincinde olan devrimci örgütlerin bir bayrak altında toplanmalarının gereğini ve önemini belirtmektedir.

Kısaca, Türkiye'de sol'a bağlı demokratik güçler, bir dönüm noktasına gelmişlerdir... Ya demokrasi adına demokrasiyi yozlaştıranlara karşı birlik halinde savaşım verecekler veya demokrasiyi önemsemeden çeşitli yollarla düzen değişikliği için çalışacaklar, ya da antidemokratik yollardan demokrasiye karşın savaşımlarını sürdüreceklerdir. Sol güçlerin kapitalist çevrelere karşı birlik halinde tutarlı bir yol izleyememelerinin, örgütler arası sürekli çekişmelerin nedeni, «demokrasiye» gereken önemi vermemelerinden, bu silahı devrimci uğraşlarında etkin bir biçimde kullanamamalarından ileri gelmektedir.

Politika'DAN MEKTUP

Dört haber iki tutum

HAFTADA bir bu köşede yazdığımız mektuplarla genellikle Politika'nın teknik sorunlarından, dağıtımından, önümüzdeki günlerde gerçekleştirmeyi planladığı tasarılardan söz ediyoruz. İzin verirseniz bu hafta farklı bir mektup yazacağız ve bir saptama yapacağız.

İLKIN hiç bir yorum yapmadan son ay içinde oluşmuş dört ayrı olayı aktaracağız:

BİR SÜRE önce Afganistan'da bir yönetim değişikliği oldu. Taraki yönetimden çekildi ve yerine Amin geldi.

BABIALİ basını bu olayı kamuoyuna nasıl aktardı? Belleklerinizi şöyle bir yoklayınız. Eksiksiz tüm gazeteler sevinç çığlıkları atarak Taraki'nin bir darbe sırasında öldürüldüğünü; Afganistan'da karşı devrimci güçlerin (Tabii Babıali basını onlara bu nitelemeyi asla ve asla layık görmeden) zafere çok yaklaştıklarını; Amin'in katı, acımasız bir diktatör olduğunu yazdılar.

POLİTİKA sadece Amin'in yönetime geldiğini, Taraki'nin ise hasta olduğunu bildirdi. «Taraki öldürüldü» çığlıkları atanlar haftalar sonra Taraki'nin gerçek ölüm haberi gelince utanmadılar ve sustular...

BREJNEV, geçtiğimiz günlerde SALT-2 ve Dünya barışı üstüne çok önemli bir konuşma yaptı. Bu konuşma Babıali'nin tüm gazetelerinde iki satırlık haberlerle geçiştirildi.

POLİTİKA bu demece birinci sayfasında yer verdi. (Yazılışlerinde hâlâ «daha geniş, daha büyük vermeliydik» tartışması sürüyor.)

İSTANBUL'dan Bakiye Beria Onger, TKP'nin somut desteğinde bağımsız senatör adayı olarak seçimlere girdi. Onger'in kampanyası çok yoğun bir propaganda ajitasyon çalışması olarak sürdü. Binlerce ilerici kampanyada gönüllü görev aldı. Bırakınız hepsini, seçim sabahı İstanbul'da tüm sandıklarda bir gözlemci bulundurabilen tek aday (partilerin ve öteki bağımsızlar dahil), Beria Onger oldu. Sandıklar açıldı. Onger 22.814 oy aldı (İlçe Seçim Kurulu'nun son rakamlarıyla yazdık). Bu bazı gazetelerde hiç yeralmadı. Bazıları Onger'i de «bağımsız adaylar» başlıklı sütunda geçiştirerek sundular, kimileri ise yuvarlak hesap bir oy miktarı bildirmekte yetindi.

GEÇTİĞİMİZ hafta İran komünistlerinin partisi TUDEH'in fiilen legalize olduğu (yasallaştığı) Merkez Komitesi'nin yayın organını yeniden yayınlamaya başladığı haberi Babıali'ye geldi. Şah döneminde yasaklı olan, o kanlı dönemde en ağır ezgiler altında savaşan TUDEH'in yasallaşması haberi sadece Politika'da yeraldı. Günlük gazetelerin tümü de bu habere karşı kayıtsız kalmayı yeğlediler.

AKTARACAĞIMIZ dört olay bundan ibaret. Başlıklarının altında haberin önemini, okuyucularına, Dünya'da olup bitenleri aktarmakla görevli olduklarını durmaksızın yazıp çizen, boyalı boyasız tüm babıali basınının, eksiksiz haber değeri ve önemi taşıyan bu dört olaydaki suskunlukları nasıl açıklanmalı?

BU sorunun yanıtı belki bir yorum konusu. Ancak biz bu olguya «Politika'dan Mektup» köşesinde yer verdik. Böyle yaptık, çünkü bu olgular Politika ile diğer tüm gazeteler arasındaki temelli farkın göstergeleridir. Babıali, tıpkı bir banka reklamındaki gibi «yok aslında birbirimizden farkımız...» diyor.

POLİTİKA böyle demiyor:

— Var aslında tümünden farkımız, çünkü biz Politika'yız... diyor.

KANITI MI? Yukarıda Aktardığımız dört olay ve iki tutum, yani öteki gazetelerin tümünün ve Politika'nın tutumu.

YETERLİ kanıt değil mi?

Okurlardan Politika'ya

Faşist militanlar halka saldırmak için yeni yöntemler arıyorlar

Hatay'ın Kırıkhan kasabasının faşist komandolar için özel bir önemi vardır. Bugüne kadar faşist kadrolar Kırıkhan halkına ve gençliğine antikomünist düşünceyi öylesine aşılamaya ve gençliği yalan dolanla öylesine örgütlenmeye çalışmışlar ki, bunun sonucu olarak bu kasaba faşistlerin soluklanma yeri haline getirildi.

Şu bir gerçek ki, faşist propagandanın hiç bir bilimsel temeli yoktur. Faşist propagandanın yegane temeli yalancılık, dolandırıcılıktır. İşte bu temel üzerinde Kırıkhan gençliği örgütlenmeye çalışılmıştır.

Ancak şimdi ÜGD'li komandoları önemli ölçüde rahatsız eden bir ilerici hareket, Kırıkhan halkı ve gençliği içinde gelişmeye başladı. Artık bu kasabanın halkı ve gençliği yalancılığın, dolandırıcılığın esiri değildir. Tam tersine, halk düşmanlarının kimler olduğunu biliyor artık. ÜGD'li komandoların, kendilerinin dışında herkese nasıl saldırdıklarını bizzat yaşıyor.

Artık Kırıkhan halkı biliyor ki, Kırıkhan Türkiye'nin dışında bir yer değildir. Ve yine biliyor ki, yerli ve yabancı tekeller işçi sınıfı ve emekçi halkı iliklerine kadar sömürmektedir. ÜGD'li komandolar onların saldırgan beslemeleridir.

İşte ÜGD için asıl mesele burada başlıyor. Yeni yöntemler bulmaya zorluyorlar kendilerini. Alevi-Sünni diye yaygaralar koparıp provokasyon hazırlamaya başladılar, sökmedi. Halk asıl meselenin Alevilik-Sünnilik olmadığını gösterdi onlara. Şimdi yeni bir yöntem buldular. Belirli mahallelerde belirli kişileri (lümpenleri) kiralayıp ilericilere saldırtmak, onlara sempati duyan kişileri yıldırtmak.

Bu arada, saldırıya uğrayan ilericilerin örgütlenmeye başladığı günden bu yana, devrimcilerin halkla kuvvetli bağlar kurmasını engellemek için de propagandadan geri kalmıyorlar.

ÜGD'li komandoların istediği ortamın yaratılmasına, başta Aydınlıkçılar olmak üzere, diğer Maocu gruplar da ellerinden geldiğince yardım etmektedirler.

Ancak onların anlamak istemediği gerçek şudur ki; bütün bu oyunlara rağmen, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi ilçemizde de ilerici hareketi durdurmalarının olanaksızlığıdır. Gerici-faşist propagandalarını söktüremeyenlerin bu saldırıları ancak belli bir süre sürebilir.

Kırıkhan'lı ana ve babalar, evlatlarıyla birlikte, evlatlarına saldıran bu katillere en büyük şamarı vuracak ve bu ÜGD'li komandoların kasabamızdaki son çırpınışları olacaktır.

İZZETTİN ERKOÇ/KIRIKHAN

Nusaybin'de bitmeyen zulüm

Güneydoğu'nun nüfusu 50 bine yakın bir kasabasından söz etmek istiyorum sizlere. Günlük yaşamları ağa, şeyh ve jandarma baskısıyla geçen Nusaybin ve çevresindeki halktan.

İşsizliğin kol gezdiği kasabamızda halk, Türk ve Kürt burjuvazisinin baskısıyla yaşamını kaçakçılıktan sağlamaya zorlanıyor. Devlet, kasabamıza iş alanları açmadığından, çocuklarının nafakasını sağlamak amacıyla emekçi halkın bu yola başvurmasının asıl sorumlusudur.

Bu yıl Eylül ayında Nusaybin'de meydana gelen bir kaçakçılık olayı, abartılarak TRT'de ve burjuva basınında yer aldı. İki jandarma erinin «şehit» düştüğü ve yedi kaçakçının öldüğü bildirildi. Olay böylesine yansıtıldı kamuoyuna. Bu olay, tüm Nusaybin halkına maledilerek kasabadaki her evin aranmasında bir gerekçe olarak kullanıldı. Bütün halk iki gün evlerinde kapalı tutuldu. Jandarmalar, evlerde yakaladıkları erkekleri tutuklayarak garnizona götürdüler, bulamadıklarının ad ve soyadlarını aldılar. Evlerinden dışarı çıkmak isteyenler jandarma dipçikleriyle karşılaştılar. Çoğu nezarete götürüldü. Nezaretteki işkence timi, bunları falakadan geçirdi.

Sopa yerlerinin patlattığı şişikler tuzla dolduruldu. Susayanlara zorla bir avuç tuz çiğnetiliyordu. Ceplerindeki sigaralarını tuzla birlikte çiğneyip yutmaya zorlanıyordu nezarete götürülen yurttaşlar. Öldürülen yedi «kaçakçı»dan biri, içerdeki işkence sonucunda can verdi. Kürt emekçileri üzerine bu insanlık dışı baskıları uygulayan işkencecilerin gözlerini kan bürümüştü. Vapurla yapılan milyonluk kaçakçılık olaylarına gözlerini yumanlar, üç beş kuruş ekmek parası kazanmaktan başka bir amaçları olmayan, az bir ücret karşılığı ağaların kaçakçılık işlerinde çalışmak zorunda kalan yoksul emekçilere bu işkenceleri reva görerek vatan kurtarmış (!) oluyorlardı.

Bir yurtsever olarak onurla haykırıyor ve diyorum ki, gelişen ulusal ve sınıfsal hareketimizi, değil işbirlikçi burjuvazi, onların ağababaları da gelse engelleyemeyecekler. Bu sorun tüm sosyalistlerin, komünistlerin ve antifaşistlerin sorunudur. Kanımızı emen hain kurtlara tüm Türk ve Kürt emekçileri, işçi sınıfının yolunda yürüyerek ve UDC'yi gerçekleştirerek «dur» diyeceklerdir.

Nusaybinli yurtseverler haksızlığa, ulusal ayrıcalığa ve her türlü şoven milliyetçiliğine karşı işçi sınıfının saflarında karşı koymak üzere birleşecekler.

NUSAYBİNLİ BİR İLERİCİ YURTSEVER

Liseli gençliğin yakıcı sorunu: Öğrenci birlikleri

17 Ekim'de ortaöğrenim kurumları yeni ders yılına başladı. Liseli gençliğin Akademik-Demokratik sorunlarının başında Öğrenci Birlikleri dirimsel bir önem taşıyor.

ÖB, Eğitsel Kol Başkanlarını ve Sınıf Temsilcilerini üst düzeyde birleştirecek merkezi organ durumundadır. Okul yönetmenliğinin 123. maddesi Eğitsel Kol Başkanlarından ve bir rehber öğretmenden oluşan ÖYK'nın (Öğrenci Yönetim Kurulu) kurulacağını açık olarak belirtmiştir. Bu, daha çok eğitsel kolların oldukça işlediği okullarda gündeme gelmektedir. Bazı okullarda ise, Sınıf Temsilcilerinin biraraya geldiği Öğrenci Temsilciliği (ÖT) kurulmaktadır. Bu iki kuruluştan biri (ÖYK ve ÖT) ÖB'nin ancak bir yarısı olduğundan, öncekinin birinci görevi öteki organı da ortaya çıkarmak ve giderek ÖB'ye ulaşmak olmalıdır. Şimdiye kadar bu iki kuruluştan birisi ÖB gibi çalıştırılmıştır. Fakat gerçekte, bu iki kuruluşun bir üst düzeyde birleştirilmesinin gerekli olduğu pratikte ortaya çıkmıştır.

Öğrenci gençlik içinde en canlı ve gelişmeye en uygun örgütlenme, tek tek birimleri temel alan örgütlerdir. Her okulda en alt birimlere kadar öğrencileri en geniş ölçülerde örgütleyebilmek, okul yönetimine katılmayı somut olarak gündeme getirip, gerçekleştirebilmek ve öğrenci sorunları üzerinde en etkin çalışmayı yapabilmek bakımından, birim örgütlenmesi dirimsel bir önem taşımaktadır.

Ancak, genel olarak tüm demokrasi güçlerinin üzerinde uygulanmak istenen antidemokratik baskılar, akademik-demokratik sorunlarını çözmek için mücadele eden liseli gençlik üzerinde de uygulanmaktadır. Öğrenci Birlikleri'nin kurulması, gerici faşist idareler tarafından engellenmektedir.

Buna rağmen, Öğrenci Birliği kurulan okulların sayısı giderek yükselmektedir. Bu durumda, engellemelere karşı öğrenci birliklerinin kurulması ve güçlendirilmesi doğrultusunda en geniş öğrenci kesiminin etkin rol oynamasının sağlanması ve bu çalışmaların tutarlı bir raya oturtulması önem kazanmaktadır. Her okulun somut koşullarına uygun Öğrenci Birliği'ne giden yolların, yöntemlerin araştırılması ve bunun için mücadele gerekmektedir.

Yaşasın Demokratik Lise Mücadelemiz

Öğrenci Birliklerini Kurmak İçin İleri (!)...

YEDİKULE LİSESİ İLERİCİ ÖĞRENCİLERİ

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1— Siyasi ortamın başkonularından biri - Bağışlama. 2— Türkiye Barolar Birliği Başkanının soyadı - Yarbayın kısa yazılışı. 3— Teklifli olma hali. 4— Bir hayvan - Tersi sıvı - «Hayır» anlamında bir kelime. 5— Pislik - Tersi bir nota - Zevk. 6— Tersi, bazı «komünist» partilerin başına getirilen bilinen kısaltma - Bir harfin okunuşu - Kuzu sesi. 7— Biriktirme 8— «Defol»un daha kibar söylenişi - Önemli bir besin maddesi. 9— İspanyolca «yaşa» - Tersi, içki dağıtan kişi. 10— Tersi, bir erkek adı - Geçtiğimiz günlerde bazı kuruluşların tepkisine yol açan «Fadik Kız» adlı TV oyununun yazarının soyadı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1— Diyalektik düşüncenin ilk yaratıcılarından olduğu kabul edilen Antik Çağ Yunan düşünürü. 2— İstihsal - Tersi, bir bağlaç. 3— Bir emir - Bir taşıt aracı. 4— Okuyup yazması olmayan - Tersi, işverenin aklından hiç çıkmayan. 4— Olaylardan iyi sonuçlar çıkarmaya çalışan. 6— «Günler» - Bir emir. 7— Tersi, özü-sözü doğru yiğit kişi - Doktorun kısa yazılışı. - Dumanın bıraktığı iş. 8— Tersi, taburun kısa yazılışı. 8— İzmit'in bir ilçesi. 9— Şaşkınlık anlatan bir söz - Kınama ifade eden ve arsız kişiye söylenen bir söz. 10— Felsefede çığır açan bilgin - Tersi, İskambilde biri.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1— Romero - Kek. 2— Ötelenme. 3— Nota - Azman. 4— EnO - Kriket. 5— Sodyum - ETA. 6— Amonyak. 7— Nil - Itri. 8— Olay - Ay. 9— Aida - Apse. 10— İki - Kakma.

YUKARDAN AŞAĞI: 1— Rönesans. 2— Otonomi - Ak. 3— Metodoloji. 4— Ela - NY - ID. 5— Re - Kuyucak. 6— Onarma. 7— mzİ - Kıyak. 8— kemkE - eM. 9— AET - rasA. 10— Kantariye.

İran'da Mahabad kenti kürtlerin eline geçti

● HÜSEYNİ İLE MERKEZİ HÜKÜMET ARASINDA GÖRÜŞMELER SÜRÜYOR

Tahran, (A.A.) — İran'ın kuzeybatısında ordu birlikleri ile Kürtler arasında çıkan çatışma sonucu Mahabad kenti Kürtlerin denetimine geçti. Çatışmanın nedeninin, ordu birliklerinin Mahabad kentinde yolları kesmesi ve barikatlar kurması olduğu bildirildi.

Çatışmalar sonucu Mahabad kentinin denetimi Kürtlerin eline geçti. Jandarma kışlalarının da Kürtlerin eline geçtiği öğrenilmişse de bu Kürtlerin eline geçtiği öğrenilmişse de bu konuda kesin bir açıklama yapılmadı. Birçok hükümet binasını alan Kürt gerillalar radyo ve televizyonu da ele geçirdiler.

Mahabad kentinde gece de silah sesleri duyuldu.

Öte yandan İran Kürtlerinin liderlerinden Hüseyni ile merkezi hükümet arasındaki görüşmelerin ikinci oturumunun Tahran'da yapılacağı bildirildi. Hüseyni, ikinci görüşmeden önce yaptığı açıklamada görüşmelerde olumlu gelişmeler kaydedildiğini, ancak kalıcı bir sonuca ulaşmanın ancak İran Kürdistanına özerklik tanınmasıyla olanaklı olacağını söyledi.

Cezayir, Fas'a silah göndermeye hazırlanan ABD'yi uyardı

Cezayir (ANKA) — Cezayir, ABD'nin Fas'a askeri yardımı arttırmasının bölgede barışı zedeleyeceğini bildirerek her iki ülkeyi de uyardı.

Cezayir hükümetinin yayın organı «El Saab» Gazetesinde yayınlanan bir yazıda, Fas'a silah verilmesini, ABD'nin Afrika'daki çıkarlarının arttırılmasına yarayacağı kaydedildi.

Gazete, Fas'ın silah taleplerinin kabul edilmesinin Batı Sahra halkının kendi kaderini tayin etmesi yolunda uluslararası örgütlerin aldık ları kararlara ters düşeceğini belirtti.

Varşova Anlaşması Askeri Konseyi ay sonunda Bükreş'te toplanacak

Dış Haberler Servisi — Sosyalist ülkelerin savunma örgütü Varşova Antlaşması'nın Askeri Konseyinin bu ay sonunda Romanya'nın başkenti Bükreş'te toplanacağı açıklandı. Kesin tarihi henüz açıklanmayan toplantıda, Varşova Antlaşması Askeri Konseyi, sosyalist ülkelerarası savunma planlamasını, askeri çalışmaları ve Sovyetler Birliği'nin açıkladığı son silahsızlanma önerileri ele alınacak. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'in, Demokratik Almanya'nın 30. kuruluş yıldönümü kutlamalarında 6 Ekim'de Berlin'de yaptığı açıklamanın ardından, bu toplantının öneminin arttığı belirtiliyor. Bilindiği gibi Leonid Brejnev bu açıklamasında, Sovyetler Birliği'nin Demokratik Almanya'da bulunan kuvvetlerinde tek yanlı bir indirim yapacağını bildirmişti.

Mısır, Israil'le ilişkilerinin normale döndüğünü açıkladı

Kahire ((AA) — Mısır Dışişleri Bakanı Butros Gali, «Filistin'in özerkliği» konusunda İsrail ile gelecek yılın 26 Mayıs'ına kadar bir anlaşmaya varamazsa konunun Birleşmiş Milletlere götürüleceğini ya da uluslararası bir konferans düzenlenmesini istiyeceklerini iddia etti.

Bakan, ülkesi ile İsrail arasındaki ilişkilerin normale döndüğünü ve iki ülke arasında bu yıl başında imzalanan anlaşma gereğince Mısır'ın İsrail'de gelecek yılın Şubat ayında bir büyükelçilik açacağını söyledi.

Falanjistler Güney Lübnan'ı yeniden bombaladı

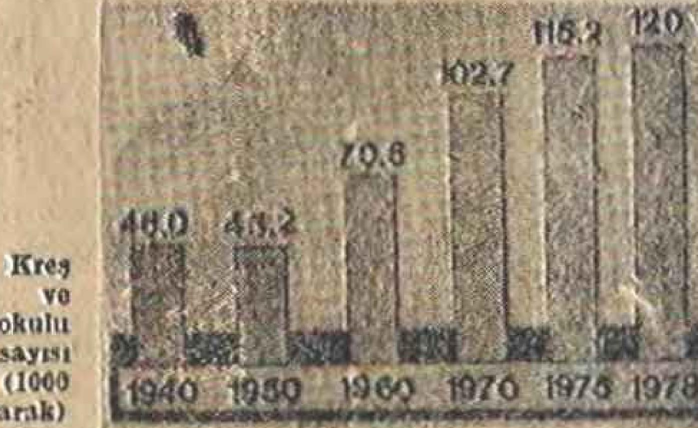
Dış Haberler Servisi — Lübnan'ın güneyinde ayrı bir devlet ilan eden ayrılıkçı Falanjist güçler, Güney Lübnan üzerine yeniden top ateşi açtılar. Falinjistlerin ayrı bir devlet ilan etmelerinde onları destekleyen İsrail, bombardıman sırasında Falanjistlere yardım etmek üzere keşif uçakları gönderdi.

Meskun yerlerin hedef alındığı bombardıman sırasında ağır hasar meydana geldi. Sivil halk arasından kayıplar olduğu sanılıyor. Ancak kayıplar hakkında henüz bir bilgi edinilemedi. Bombardıman sırasında, Birleşmiş Milletler Lübnan Barış Gücü'ne bağlı birlikler de mermilere hedef oldular.

Humeyni'nin torunu, Güney Lübnan halkını desteklediklerini açıkladı

Beyrut (AA) — Ayetullah Humeyni'nin torunu Hüseyin El Humeyni, Beyrut'ta FKÖ Yürütme Kurulu Başkanı Yaser Arafat tarafından kabul edildi.

Hüseyin El Humeyni görüşmeden sonra verdiği bir demeçte, İran halkının Güney Lübnan halkını her alanda desteklemeğe kararlı olduğunu belirtti.

Kreş ve anaokulu sayısı (1000 olarak)

Sovyetler Birliği'nde 120 bin kreş ve anaokulu var

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği'nin çeşitli kentlerinde, köylerinde, toplam 120 bin kreş ve anaokulu bulunuyor. Buralarda bakılan çocukların sayısı 14 milyonu geçiyor. 120 bin kreş ve anaokulunda 900 bin eğitimci görev yapıyor. Sovyetler Birliği'nde ilkokul öncesi çocuk eğitim ve bakım kuruluşlarının harcamalarının yüzde 80'ini devlet karşılar.

BREZİLYA'DA BİR ÇİFTLİK SAHİBİ BÜYÜ YAPMAK İÇİN 5 ÇOCUK ÖLDÜRDÜ

Rio De Janeiro (AA) Brezilya'da bir çiftlik sahibi çiftlikte büyü yapmaya kalkması sonucu küçük yaşlarda 5 çocuğu öldürdü. Olayın duyulması üzerine, çiftliğin sahibi Moacir Valente ile bu çiftlikte çalışan Anesio Ferreira, Cantagalo Komiserliğini basan 2 bin yerli tarafından linç edildikten sonra ateşe verilerek yakıldı.

Çiftlik sahibinin büyü yaptırarak bir çimento fabrikasının projesini gerçekleştirmek istediği, çocukların da düzenlenen ayin sırasında öldürüldüğü belirtildi.

Brezilya Komünist Partisi yasallaşma savaşımı verecek

Dış Haberler Servisi — 15 yıllık bir aradan sonra ülkesine dönen Brezilya Komünist Partisi Başkanı Luis Carlos Prestes, yaptığı açıklamada, «Her zamankinden daha fazla komünistim» dedi. Prestes, Brezilya'da Komünist Partisinin yasallaştırılması için savaşım vereceğini belirtti.

Ülkede hazırlanan yeni bir yasa, iki partili sistemin kaldırılarak yerine çok partili sistemin getirilmesini planlıyor. Hükümetin bu kararı onaylaması bekleniyor.

Askeri diktatörlük kurulunca birçok komünist ve demokratla beraber sürgüne giden Prestes son sekiz seneyi Moskova'da geçirmişti.

Çin'in, ırkçı Güney Afrika'yla ticaret yaptığı ortaya çıktı

Dış Haberler Servisi — İtalyan Dergisi Raggione'nin verdiği bir haberde, Çin'in ırkçı Güney Afrika rejimi ile ticaretinin 1977 yılına oranla 2,5 kat arttığı açıklandı. Çin'in Güney Afrika'ya özellikle silah sattığı belirtiliyor. Birleşmiş Milletler, Güney Afrika ile ticaret yapılmasını yasakladığı için Çin bu ticareti Hong Kong yoluyla yürütüyor. Güney Afrika'lı bağımsızlık savaşçılarının ve SWAPO'nun hükümet birliklerinden ele geçirdiği silahların çoğunluğunda, ABD'nin yanısıra «Çin malı» yazısı da bulunuyor.

El Salvador KP, Cunta'yı sözünü tutmaya çağırdı

Dış Haberler Servisi — El Salvador Komünist Partisi, diktatör, Romero'yu geçen hafta iktidardan deviren cuntanın bazı reformlar yapmak üzere verdiği sözleri tutmaya çağırdı ve bu reformların gerçekleştirilmesini destekleyeceğini açıkladı. El Salvador Komünist Partisi yaptığı açıklamada halka çağırıda bulunularak Cunta'nın verdiği sözleri tutmasını sağlamak için çaba harcanması istendi. Bilindiği gibi daha önce de iki gerilla örgütü, cuntanın verdiği sözleri tutması koşuluyla silahlı eylemlerini durdurduklarını açıklamışlardı.

El Salvador Diktatörü Romero'yu deviren Cunta, geçen gün yaptığı açıklamada, gelecek yıl içinde genel seçimlere gidileceğini, Komünist Partisi dahil bütün politik partiler üzerindeki yasağın kaldırılacağını, sokağa çıkma yasağının kısıtlanacağını, genel affın yürürlüğe konacağını ve gösteri yürüyüşleri yasağı gibi bazı sınırlamaları kaldırılacağını açıklamıştı.

ABD SAVUNMA BAKANI, JAPON HÜKÜMETİNE "ASKERİ GÜVENCE" VERDİ

Japonya'da 800 bin kişi savaşa karşı gösterilere katıldı

● Gösterilerde ABD ile askeri bağlaşıklığa son verilmesi de istendi

Dış Haberler Servisi — Geçen cumartesi günü Japonya'nın çeşitli kentlerinde yapılan savaşa karşı gösterilere toplam 800 bin kişi katıldı. «Savaşa karşı kampanya günü» olarak belirlenen geçen cumartesi günü yapılan gösterilerin en yığınsalı Tokyo'da yeraldı. Gösterilerde, nükleer silahlanmaya son verilmesi, Japonya'nın ordularının genişletilmesinin durdurulması ve ABD ile yapılan askeri bağlaşıklığın kaldırılması istendi.

Öte yandan Doğu Asya'ya bir geziye çıkan ABD Savunma Bakanı Brown, ABD'nin «gerektiğinde» Avrupa'daki kuvvetlerini Pasifik bölgesine kaydıracağı konusunda Japon hükümetine güvence verdi. Brown, bu işlemin «kolayca» yapılabileceğini de güvenceye ekledi.

Dünyaturu

● ANGOLA'nın başkenti Luanda'nın 500 kilometre güneyinde yüzbinlerce yıl öncesine ait bir uygarlığın izlerini taşıyan antik bir kent ortaya çıkarıldı.

● DEMOKRATİK ALMANYA'da, 10 Ekim'de, ülkenin kuruluşunun 30. yıldönümü nedeni ile ilan edilen aftan sonra, yaklaşık 2190 tutuklu serbest bırakıldı. Demokratik Almanya'da, tutuklulara, hapishanede çeşitli işler yapmaları ve yeniden yararlı bir kişi olmaları için her türlü yardımın yapıldığını bildirdi. Aftan, savaş suçluları, eski Naziler ve insan haklarına aykırı suç işleyenlerle ağır suçlardan hüküm giyenler yararlanamayacak.

● KIBRIS Devlet Başkanı Spiros Kipriyanu, Şam'a yapacağı resmi ziyarete bugün başladı. Ziyaretin, ikili ilişkilerin geliştirilmesini amaçladığını belirtti.

Bir Fransız Musevisine yazdığı mektupta «Hitler çok genç öldü» diyerek Museviyi kızdıran bir gemici 75 bin lira para cezasına çarptırıldı. Yahudinin açtığı davada mahkeme heyetinin, gemicinin davranışını «ahlak dışı ve kabul edilemez» olarak değerlendirdiği bildirildi.

● YUNANİSTAN Başbakanı Konstantin Karamanlis, dört ülkeyi kapsayan Batı Avrupa gezisinin ilk durağı olan Hamburg'da Başbakan Helmut Schmidt ile bir görüşme yaptıktan sonra Paris'e hareket etti.

● ABD eski dışişleri bakanı Henry Kissinger Papa 2. John Paul ile özel olarak yarım saat süren bir görüşme yaptı.

● SOVYETLER BİRLİĞİ «Molnia—1» tipi bir haberleşme uydusunu daha uzaya fırlattı.

● KAHİRE yakınlarında bir trenle otobüsün çarpışması sonucu, ilk belirlemelere göre 31 kişi öldü. Cumartesi sabahı erken saatte tren yolu kavşağında trenin otobüse çarpması sonucu meydana gelen kazada çok sayıda insanın da yaralandığı haber verildi.

Toplusözleşmelerde sendikalararası eylem birliği: Finlandiya 1979 örneği

● Sendikalar içinde 1975'ten bu yana Komünistler, Sosyalistler ve Sosyal-Demokratlar arası eylem birliği sürekli gelişti

● Sol partilerin cephe politikası, Sosyal-Demokrat hükümetin toplusözleşmelerde olumlu tavır almasını sağladı

Finlandiya işçi sınıfı geçmiş deneyimlerini değerlendiriyor. Finlandiya işçileri ve politik hareketi için tekellerin gücünün azaltılması büyük önem taşıyor. Sendikaların programları işçilerin tekeller karşısında ekonomik, politik ve sosyal çıkarlarını korumayı hedefleyen maddeler içeriyor. Finlandiya işçileri, kapitalist sistemin en bunalımlı dönemlerinde bile, birlik içinde toplu sözleşme masasına oturmakla amaçlarına ulaşabileceklerini biliyorlar. Savaşım deneyleri bunu kanıtlıyor.

Finlandiya işçi sınıfı hareketi, deneyimleri ile, sermaye ve onun düzeni karşısında savunmayla değil güçlü bir taarruzla başarıya ulaşacağını da biliyor. Bu taarruz konusunda bir çok önemli soruna da yanıt vermek gerekiyor: Bağlaşıklık politikası, solun işçi sınıfının çıkarlarını savunmak için yapacağı birlik, cephe savaşımının tutarlılığı...

FİNLANDİYA İŞÇİ SINIFI 1979 TOPLU SÖZLEŞMELERİ

Anti-tekel cephe ile toplu sözleşme dönemine giren Finlandiya işçi sınıfı, bu dönemden kazançlı çıktı. 1975 yılından bu yana sendikalar içinde komünistler, sosyalistler ve sosyal demokratlar arasındaki işbirliği gelişti. Komünistler ve sendikalar, Sosyal-Demokrat hükümete, işçi sınıfının çıkarlarının korunması için ortak baskı yaptılar 1979 yılında toplu sözleşmelerden kazanılan sosyal haklların bazıları şunlar: kış mevsiminde 1 haftalık ücretli izin; askere gidecek genç işçilere bir ay önceden haber verilmeleri ve döndüklerinde yine aynı işte çalışabilmeleri; «İşçi Güvenlik Fonu» kurulması; doğum izninin 12 gün daha uzatılması; hastalık halinde 5 yıllık işçiye 21 gün, 5-10 yıllık işçiye 28 gün, 10 yılın üzerinde çalışmış işçiye ise 35 gün, ücreti peşin ödenen izin; işçilerin istediklerinde, 9 ay süre ile öğrenim görmek üzere işyerini terkedebilmeleri; işçi temsilcilerinin güvenlik koşullarını denetlemek için harcadıkları zamanın yüzde yirmi artırılması ve bu sürenin yine çalışma süresi içinde sayılması.

TOPLU SÖZLEŞME DÖNEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Finlandiya Sendikaları Merkezi (SAK) Başkan Yardımcısı Olavi Haninen, toplu sözleşmeleri şöyle değerlendiriyor: Sosyal-Demokrat hükümetin işbaşında bulunması, işlerimizi önemli ölçüde kolaylaştırdı. Her ne kadar Maliye Bakanlığı ücret artışını, işverenlerin istediği düzeyde tuttuysa da başarıya ulaşmamızda, yaptığımız baskı sonucu hükümetin olumlu tutumunun bir payı var. Sol partilerin cephe sorununu dayatmaları sonucunda Sosyal-Demokratlar toplu sözleşme döneminde komünistlerle, sosyalistlerle eylembirliğine girmek zorunda kaldılar. Böylelikle, genel politik düzeyde, partiler anti-tekel cepheye doğru yeni adımlar attılar.

■ İsveç Sosyal Demokrat Partisi'nin Stockholm'de düzenlediği açıkhava seçim toplantısında, Türkiyeli ilericiler bildiri dağıtıp imza toplarken. İsveççe pankartta "Türkiye'deki faşizm durdurulmalıdır» yazıyor.

IKİ BİNİ AŞKIN İMZA TOPLANDI

"MHP Kapatılsın Fasist Türkeş Tutuklansın„ kampanyasına İsveçli ilericiler de imzalarıyla katıldı

1979 Ağustos'unda yurdun dört bir yanında gerçekleştirilen «Faşizme Karşı Savaş Kampanyası»na paralel olarak, İsveç'te de «MHP Kapansın, Faşist Türkeş Tutuklansın» belgisi altında bir imza kampanyası başlatıldı.

Türkiye işçi sınıfı ve onun örgütlü gücünün öncülüğünde yürüyen demokrasi güçlerinin «MHP Kapatılsın, Cangüvenliği Sağlansın» belgisini öne çıkardığı kampanyaya, İsveç'teki Türkiyeli antifaşist demokrasi güçleri de imza kampanyasıyla katıldılar.

İmza kampanyası, İsveç Türkiyeli İlericiler Birliği'nin Stockholm'deki lokalinde yapılan ve birçok antifaşisti biraraya getiren bir toplantı ile başlatıldı. Yığınların ve milyonlarca emekçinin en ivedi ve yakıcı istemi olan «MHP Kapatılsın, Cangüvenliği Sağlansın» belgisinin, işçi sınıfının öncülüğünde Türkiye'nin dört bir yanında yankılanmasının görüşüldüğü toplantıda, İsveç'teki Türkiyeli, İsveçli ve diğer yabancı örgütlerin imza kampanyasını gerçekleştirmesi kararı alındı.

■ İsveç Sosyal Demokrat Partisi seçim toplantısında, Sosyal Demokrat Parti Gençlik Kolları Tiyatro Grubu sahneye çıkmadan önce bildiriyi okuyup, Türkiye'deki antifaşist hareket hakkında bilgi aldıktan sonra topluca imza kampanyasına katıldı.

IKI BİNİ AŞKIN İMZA TOPLANDI

İmza kampanyası başarı ile sürdürülüyor. Bugüne dek, MHP'nin ve ÜGD'nin içyüzlerini sergileyen binlerce İsveççe bildiri dağıtıldı ve ikibini aşkın imza toplandı .

İsveç'in birçok ünlü kişisi de kampanyaya imzalarıyla katılıyor. İsveç İşçi Partisi Komünistleri'nin günlük yayın organı «Norrskensflamman» gazetesinin Stockholm'de düzenlediği festivalde imza kampanyasının yürütüldüğü ve halen İsveç Parlamentosu milletvekillerinden Rolf Hagel ve Alf Lövenborg ile Dünya Barış Konseyi'nin İsveçli üyesi John Takman'ın da kampanyaya katıldıkları bildirildi.

İmza kampanyası Türkiyeli ilericilerin yanısıra İsveçli, Şilili, Uruguaylı, Arjantinli, Finlandiyalı, Yunanistanlı ve Portekizli antifaşistlerce de yürütülüyor.

İmza kampanyasını destekleyen ve bizzat katılan örgütler şunlar: İsveç Barış Komitesi, İSTİB (İsveç Türkiyeli İlericiler Birliği), UPPSALA (Türkiyeli İlerici Yurtseverler Derneği), TUKASS (İsveç-Finlandiya Sosyalist Akademikerler Birliği), Salvador Allende Komitesi (Şilili antifaşistlerin İsveç'teki en yığınsal örgütü), SKU (İsveç Komünist Gençliği) ve TALLER (İsveç'te yaşayan Güney Amerikalı sanatçıların aylık dergisi).

Ayrıca antifaşist kampanyayı en geniş şekilde yürütebilmek için Stockholm'ün değişik semtlerinde antifaşist komitelerin kurulduğu bildirildi. Bu komiteler şöyle: Södertalje, Jacobsberg, Botkyrka, Sollentuna, Uppsala, Taby, Skarholmen, Jordbro, Marsta ve Tensta semtleri antifaşist komiteleri.

● Ağustos sonunda Türkiye'nin dörtbir yanında yankılanan istem, İsveç'te de imza kampanyasıyla sürdürülüyor.

■ Yaşlı bir İsveçli antifaşist imza atarken. (Pankartta "Türkiye'deki faşizm durdurulmalıdır" yazıyor.)

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

«Eski bir amele ve eski bir sendikacı olarak benim tavsiyem, amele sınıfının kendi gücüne güvenmesi, birlik olması ve sonuna kadar direnmesidir.»

Kıbrıslı eski bir maden işçisi anlatıyor: 1948 maden grevi

YENİDÜZEN

YENİ DÜZEN
- Haftalık gazete.
- İlericilerin yayın organı.
- Kıbrıs'ın kuzeyinde yayınlanır.

Sanayi Holding'de 1300'ü aşkın işçi ve memurun başlattığı ekmek kavgası sürüyor. Yenidüzen muhabirleri Holding'deki direnişçi işçilere ışık tutması bakımından 1948'de Karadağ'daki CMC'de (Kıbrıs Maden Şirketi) yapılan büyük greve katılan bir eski maden işçisi ile konuştu. Anılarını dinledi.

Şimdi oldukça yaşlı olan Hasan Kalfa, 31 yıl önce verdikleri ve dört ay dört gün sürüp zaferle sonuçlanan grevden hatırlayabildiği anılarını şöyle anlatıyor:

1948 yılındaydık. Çok zaman geçti, ayını şimdi hatırlayamıyorum. 3000'e yakın işçi, kısa adı CMC olan (Cyprus Mines Corporation) Kıbrıs Maden Şirketinde çalışıyordu. Şirket Amerikan kuruluşu idi ve Karadağ'daki maden ocakları işletiliyordu.

Bizim sendikamız PEO idi. O tarihlerde bizim haftalığımız 7 şilin 2 kuruş idi. Bunun yanında maden çıkarmak için kullandığımız dinamitleri, kazmayı, küreği, arabaları kısaca tüm araçları şirket bize satıyordu. Bunların parasını azar azar ücretlerimizden kesiyordu.

Biz hem ücretlerin artırılmasını istiyorduk hem de maden çıkarmada kullanılan tüm araçların bize ücretsiz olarak şirket tarafından verilmesi gerektiğini savunuyorduk.

Bu amaçla sendikamız PEO öncülüğünde biz miting yaptık. Tüm işçiler greve evet dediler. 2000'e yakın Türk ve 700'e yakın Rum olmak üzere greve başladık.

Mitingde grevci işçiler beni ve Kasino ile Pantelis Varnavas adlı iki Rum işçiyi grev komitesine seçtiler.

Biz komite olarak CMC Müdürü Amerikalı Mr. Hendriks'i ziyaret edip taleplerimizi ilettik. Bize red cevabı verdi. Sonra da hepimizi ve bazı önde gelen işçileri sürdü. Sendikamız PEO bize sahip çıktı.

Grev büyük bir başarı ile sürüp gidiyordu. İngilizler ise grevi kırmak için her türlü yola başvuruyordu. Ayirini'den, Çamlıköy'den, Yorgoz'dan, Larnaka'dan, Kormacit'ten grev kırıcılar getirtiyordu.

50-60 otobüslük konvoylar oluşturan grev kırıcılar geçtikleri köy ve kasabalardan taşlanıp yuhalanıyordu. Bu nedenle bir çoğu yarı yolda vazgeçti. Madene ulaşanların üstüne de grevcilerin karıları, çocukları ve yakınları taş ve sopalarla saldırdılar. Grev kırıcıları nasıl kaçacaklarını şaşırdılar.

Bu arada İngiliz asker ve polisleri ateş açtı. Grevcilerle çatışmaya girdi. Birçok asker ve grevci yaralandı. Maden işçileri kan döktü. Döğüştü ama grevi kırdırtmadı.

Grev uzayıp gidiyordu. Bu arada grev yerlerinde karılarımız, çocuklarımız mitingler, yürüyüşler yapıyordu. Biz de sendikamıza yardımcı olmak için kamyonlarla köy köy gezip Türk-Rum tüm halktan yardım topluyorduk. Kimisi altınlarını, bilezik ve bendolarını birikmiş paralarını verirken kimisi giyecek ve yiyecek veriyordu. On binlerce lira tutarında yardım toplandı.

Hiç unutmam bize en büyük ilginin gösterildiği Limasol'da kamyonun üzerinden şöyle konuşmuştum: «Amerikan Şirketi bizi Türk - Rum işçiyi bir kovaya koyup yeraltına indiriyor. İp koparsa hepimiz birden öleceğiz. Ölüm Türk ve Rum ayırmayacak. O halde birlikte mücadele edelim.»

Bu sözlerim çok beğenilmişti herkes verebileceği kadar yardım vermekte yarış etmişti.

Daha sonra bazı nedenlerle PEO'dan ayrılıp Kıbrıs Türk Maden İşçileri Sendikası'nı kurduk. Bu ise bizi parçaladı. Ama yine de grevi PEO ile birlikte sürdürdük. 4 ay 4 gün sonra başardık. İsteklerimiz sağlandı. İş araçlarının işçilere ücretsiz verilmesi, ücretlerin 2 şilin artırılması ve diğer taleplerimiz kabul edildi.»

Hasan Kalfa o günlerin coşkusu içinde kendinden geçmiş anımsayabildiği her şeyi, her olayı en küçük teferruatına kadar anlatıyor. Büyük bir dikkatle dinliyoruz. Direnişçi Sanayi Holding işçilerine bir mesajı olup olmadığını soruyoruz. Hasan Kalfa sorumuzu hemen yanıtlıyor: «Benim eski bir sendikacı ve eski bir maden işçisi olarak tavsiyem şudur: Amele sınıfı olarak zengin sınıfların yaydıkları yalan propagandaya kanmasınlar. Kendi sınıflarına ve sınıflarının gücüne güvensinler. Halka güvensinler. Birlik olsunlar. Açlığa, yokluğa, baskılara dayansınlar. Haklarını bu şekilde alabilirler. Son olarak direnişlerinde, ekmek kavgalarında başarılar dilerim.»

APN — NOVOSTI PRESS AGANCY
- Basın ajansı.
- Sovyetler Birliği'nin resmi ajansı.
- Merkezi Moskova'dadır.

Kamboçya'da Pol Pot kliği iktidarda iken uygulanan jenosit sırasında katledilen 3 milyon Kamboçyalı arasında yüzbinlerce Çin kökenli Kamboçya vatandaşı bulunuyordu. Pekin yönetimi, güneydoğu Asya ülkelerinin içişlerine karışmak için, «Hoalar» diye bilinen bu Çin kökenlileri bahane ederken, Kamboçya'daki kırıma ses bile çıkarmamıştı, APN gözlemcisi L. Lobodo, Pekin'in bu tutumunun nedenlerine eğiliyor,

Hoa'lar için bir ders

Kamboçya hiç görülmemiş olan bir belaya çatmıştı. Şimdi devrilmiş bulunan Pol Pot - Ieng Sari rejimi orada üç yıldan fazla, jenosit politikasını planlı şekilde amansızca uygulamıştı. Sekiz milyon nüfustan üç milyonu cellatların elinde öldü. Göçmenlerin anlattıkları, canavarca cinayet, işkence ve alay olaylarını gösteren resimler bugüne kadar dünyayı sarsmaktadır.

Pol-Pot rejimi düşman saydığı herkesi, bu arada bilim adamı, sanatçı, budist keşiş, tüccar, esnaf, çamaşır ve terzihane sahibi, basit memur ve işçileri korkunç yöntemlere başvurarak barbarca öldürüyordu.

Kamboçyada yaşıyan yarım milyon Hoalar da rejimin düşmanları idi. İstismarcı sayılan Hoa'ların mal ve mülklerine, eşyalarına el konuyor, köylere gönderilip toplama kamplarında bulunduruluyor, en ufak nedenle ve çoğu kez hiç sebepsiz öldürülüyordu. Bu rejim, Çin azınlık topluluğu olan Hoalara karşı pek gaddarca davranıyordu. Çünkü bu topluluğun örgütlü olmasını ve dayanışmasını, zorbalığı için tehlike sayıyordu. Diğer ülkelere kaçabilen on binlerce Çin kökenli Kamboçyalı başlarına gelen korkunç şeyleri hiç bir zaman unutamayacak.

Pekin'in Çin toplumuna karşı jenosidin uygulanmasını protesto etmemesi, kanlı borcun ödenmesini istememesi, tuhaf görünebilir. Çünkü Maocu propaganda, nerede yaşarsa yaşasın, Hoa'ları kendi akrabaları, hatta «büyük bir ailenin üyeleri» sayıyor.

İş şunda ki, Kamboçya faciası, Çin yönetiminin genel stratejisinin bir yavrusudur. Kamboçya'da iktidar başında bulunan rejim, Pekin'in kuklasıydı, maoizmi resmi ideoloji olarak kabul etmişti. Mao Çe Tung'un sayıklama fikirlerini yayıyordu ve buna karşı gelenleri öldürüyordu.

«Kültür Devrimi»nin Kamboçya çeşidi, Kmerlere ve Çin topluluğuna karşı uygulanan jenosid politikasını, Pekin çok iyi biliyordu. Üstelik Pekin yöneticileri bunu onaylıyordu. Bu koşullarda Çin hükümeti Kamboçyada yaşıyan Çinlilerin korunması için ve kendinden yana saydığı Pol Pot ve Ieng Sari'ye karşı ufacık adım bile atabilir miydi acaba?

Pol Pot rejiminin Hoa'ları toptan öldürmesi, Vietnamdan yurtlarına dönen Kamboçya vatandaşlarına karşı Çin makamlarının provokatörce ve merhametsizce davranmaları, Pekin politikasının içyüzünü meydana çıkarmış. Hoa'ların «büyük bir ailenin üyeleri» olduklarına ilişkin iddianın iki yüzlü olduğunu göstermişti. Yabancı ülkelerde yaşayan Çinlilerin, birer rehin durumuna düşen akrabalarına gönderdikleri paranın zorla alınması gibi olaylar çoktan beri Çin göçmenlerinde endişe doğuruyor ve Pekinin samimiliğine karşı şüphe doğuruyordu. Bu arada göçmenlerin işletmeleriyle ilgili dalavereleri de hatırlıyalım. Ya da daima yabancı ülkelerin ajanları sayılan ve ülkelerine tekrar dönenlere karşı yapılan muameleyi. Ya da çift vatandaşlıkla dalavereleri? Pekin'in bu gibi pek çok hilelerine işaret edilebilir.

Hoa'lar boşuna şüphelenmiyordu. Yabancı ülkelerde yaşayan Çinlileri bur juvazi sayan Pekin, bunlara karşı uyguladığı politikada, en başta ekonomik faktörü hesaba katıyor. Hoa'larla fikir birliğinin elde edilmesinin olanaksız olduğunu ve geçici taktik ittifak kurduğunu sayıyor. Pekin, yabancı ülkelerde yaşıyan Çinlileri, bunların mal ve mülklerini, saçma ekonomik denemeleri ve askeri gücün arttırılması için sermaye kaynağı saymış ve saymaktadır.

Hoa'ların sermayesinden, yabancı ülkelerde yaşayan Çin bilginleri ve uzmanlarından faydalanma, her zaman Pekin politikasının başlıca amacıydı. Bu nedenledir ki, Pekin Kamboçyadaki Çinli topluluğuna yardım etmemişti. Çünkü bunların mal ve mülklerinin Pol Pot rejimince temeline kadar soyulduğunu biliyordu. Maocu yönetime sermayesi olmayan, sıkıntı çeken, tahkir edilen Hoa'lar gerekli değil. Çin'de de bunlar az değildir.

Pol Pot kliği iktidara gelmezden önce ve Kamboçyada ve daha başka Güney Doğu Asya ülkelerinde, Pekin, büyük devletçilik politikasını uygulamak için Çin topluluklarından yararlanıyor. «Hoa'lar sorunu», kendisine provokasyonlar düzenlemek ve Hoa'ların yaşadıkları ülkelerde istikrarsızlık yaratmak için gerektir. Maocuların sözüm ona «kültür devrimi» zamanında, yerel makamlara hücum etmek, değişik kitap ve broşürler yoluyla maoizmi yaymak ve genç çinlilerin yardımıyla kargaşalıklar çıkarmak için Hoa'lardan yararlandıklarını hatırlatsak yeter.

Kamboçyadaki feci olaylar, yabancı ülkelerde yaşayan Çinlilere iyi bir ders veriyor ve Pekinin Hoa'lara karşı canice davrandığını, belaya düşen vatandaşlarını bilmemezlikten geldiğini gösteriyor.

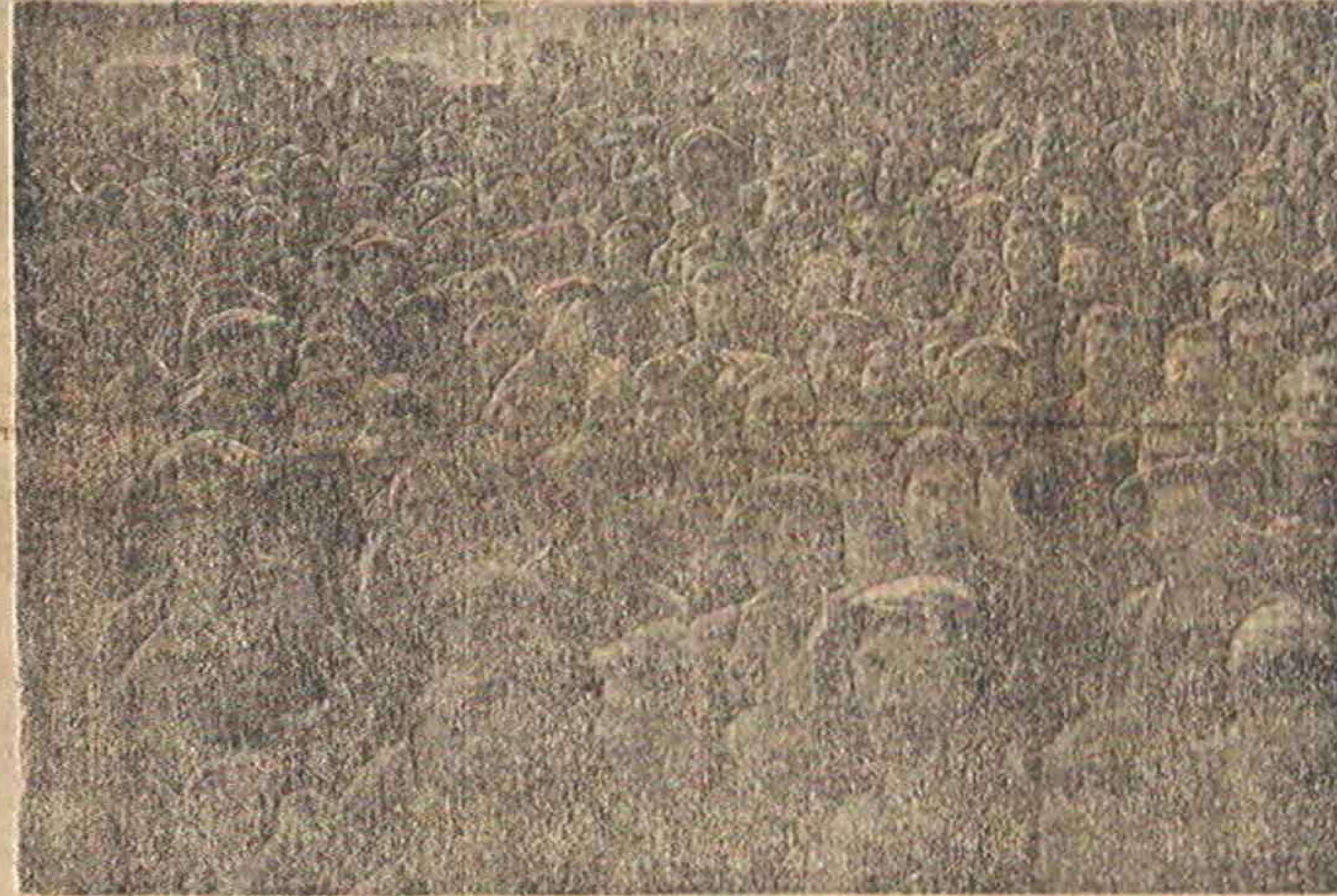
Unutulmuş bir kesim: TARIM İŞÇİLERİ

Kazım ZORLU
Ziraat-Der Adana Şube Başkanı

● Asgari ücretlerin düşük tutulması en çok toprak kapitalistlerinin işine yaramaktadır. Özellikle özel kesimde sendikal hareketin yok denebilecek ölçüde zayıf oluşu toplu pazarlığa olanak vermemekte bu güçlü silahın yokluğundan yararlanan bir avuç tarım kapitalisti istediği «Asgari ücret» adı altında tarım işçilerine ödemektedir. Bu arada 16 yaşından küçükler için asgari ücretin daha da düşük tutulması, tarım tekellerine ikinci bir sömürü olanağı yaratmaktadır.

«KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA, YA HEP BERABER YA HİÇ BİRİMİZ»

● Tekellerin en büyük kuvvet kaynaklarından birini oluşturan toprak mülkiyetinde yapılacak halktan yana, demokratik düzenlemelerle tekel dışı köylülüğün arzu ettiği genliğe, güvenceye kavuşması sağlanabilecektir. Bu kesimlere örgütlü savaşımın gerekliliği ve ancak böylesi bir savaşım sonunda kazanımların korunup, geliştirilebileceği anlatılabilir. Aynı olgu diğer sosyal sınıf ve tabakalar için de geçerlidir. İşçi sınıfımızın tüm ulusal demokratik güçlere yaptığı cephe çağrısı, bu anlamda çok daha yakıcı ve somuttur.

● ASGARİ ÜCRET VE TABAN FİYAT POLİTİKASININ YARATTIĞI SORUNLAR

Kırsal alanda sendikal hareketin istenilen düzeyde güçlü olmadığı daha önce vurgulanmıştı. Özellikle sınıf ve kitle sendikacılığı temelinde güçlü bir örgütlenmenin oluştuğu diğer bir çok işkollarında asgari ücret barajı yıkılıp yerle bir edilmesine rağmen, kırsal alan içini saptanmış bulunan asgari ücret genellikle tarım işçilerinin eline geçen ücretle olmaktadır. Bu anlamda asgari ücretlerin düşük tutulması en çok toprak kapitalistlerinin işine yaramaktadır. Özellikle özel kesimde sendikal hareketin yok denebilecek ölçüde zayıf oluşu toplu pazarlığa olanak vermemekte, bu güçlü silahın yokluğundan yararlanan bir avuç tarım kapitalisti istediği ücreti «Asgari ücret» adı altında tarım işçilerine ödemektedir. Yine kırsal alandaki aktif nüfus içerisinde önemli bir payı olan 16 yaşından küçükler için asgari ücretin daha da düşük tutulması, tarım tekellerine ikinci bir sömürü olanağı yaratmaktadır.

● Tarım kapitalistlerince önemli olan, kendi ürünleri için kendilerinin veya örgütlerinin ödeyeceği ücret değil, örgütsüz olması nedeniyle zorunlu olarak karşılarında satıcı durumunda yer alan yoksul köylünün ürününü belirlenen düşük ücretle kapatmaktır. İzlenen bu politikanın sonucu olarak da küçük üreticilerin tasfiyesi hızlanmakta, küçük işletmeler, büyük çiftlikler tarafından yutulup yok olmaktadır. Tarımda tekelleşme olgusu, çok yönlü faktörlerden sadece birini oluşturan böylesine bir zemin üzerinde meydana gelmektedir.

Taban fiyatlarının düşük tutulması ve küçük üreticiden yana kademeli taban fiyat tesbitinin yapılmaması da yine küçük ve orta üretici ile tarım işçileri üzerinde değişik bir sömürü alanı açmaktadır.

Örneğin yıllardan bu yana saptanan taban fiyatın % 10'u civarında bir ücretle toplanan bir kg. pamuğun toplama ücreti, taban fiyatın düşük tutulması oranında düşmekte, tarım işçisinin emeği bu yolla da sömürücülerin kasasına akmaktadır.

Ayrıca bugün için tarım kapitalistlerinin kendi aralarında güçlü bir örgütlenmeye gittiklerini (Çukobirlik - Antbirlik - Tariş vb.) ve bu kesimce üretilen ürünlerin kendi ortak tesislerinde işlendiğini anımsarsak, taban fiyatın düşük tutulmasından veya yukarıda da değenildiği gibi kademeli bir taban fiyat tesbitine gidilmeyişinden salt bu kesimin yararlandığı ortaya çıkar. Çünkü anılan kesimce önemli olan kendi ürünleri için kendilerinin (veya örgütlerinin) ödeyeceği ücret değil, örgütsüz olması nedeniyle zorunlu olarak karşılarında satıcı durumunda yer alan yoksul köylünün ürününü belirlenen düşük (asgari) ücretle kapamaktır. İzlenen bu politikanın sonucu olarak da küçük üreticilerin tasfiyesi hızlanmakta, küçük işletmeler, büyük çiftlikler tarafından yutulup yok olmaktadır. Tarımda tekelleşme olgusu, çok yönlü faktörlerden sadece birisini oluşturan böylesine bir zemin üzerinde meydana gelmektedir.

● ÖZEL SEKTÖRDE ÇALIŞAN TARIM İŞÇİLERİ

Kırsal alanın göstermiş olduğu özelliğin yanında, bazı istatistiki bilgilerin nisbi de olsa kamu kesimi için var olması nedeniyle tarım işçilerini kamu ve özel sektörde çalışanlar diye iki ye ayırma gereği doğmuştur. Özünde, sorunlar açısından, hele Sosyal Sigortalar kapsamına alınma tarihi olan 1977 yılından önce pek önemli sayılacak bir farklılık yoktur. Bugün için en önemli fark özel sektörde çalışan tarım işçilerinin Sosyal Sigortalar kapsamına alınmalarına rağmen, bu hakkın hayata geçmemesi ve salt kağıt üzerinde göstermelik bir hak olarak kalmasıdır. Ayrıca kamu kesimine oranla sendikal faaliyetlerin yok denebilecek kadar düşük düzeyde olması da vurgulanması gereken önemli farklılıklardan bir diğeridir. Zaten kamu sektöründeki tarım işçilerinin sorunları incelenirken, gerektiği yerde özel sektördeki durum vurgulanmıştır.

● 1960-1965 döneminde yaklaşık 900 bin köylünün şehirlere göç ettiği ve ayrıca 1971 yılı itibariyle tarımda 1,5 milyon gizli işsizin bulunduğu belirtilmiştir. Göç oranının köylerimizde bu denli yüksek oluşu, sözü edilen dönemlerdeki tekelleşme hızının göstergesi olarak ilgi çekicidir.

● SONUÇ

Elde mevcut en son 1969 yılı rakkamlarına göre ülkemizdeki tarım işçisi sayısı 742.000 dir. Yıllar itibariyle ortalama artış hızı dikkate alınarak bir oranlama yapılacak olursa bu sayının günümüzde 850 bin civarında olduğu söylenebilir. Yine tarım kesiminde yuvarlak rakkam 6 milyon insanın yardımcı aile efradı ile birlikte, 3 milyon kendi hesabına, 60 bin kişininde işveren olarak çalıştığı tabloda gösterilmişti.

1960-65 döneminde, yine yuvarlak rakkam 900 bin köylünün şehirlere göç ettiği ve ayrıca 1971 yılı itibariyle tarımda 1,5 milyon gizli işsizin bulunduğu belirtilmişti. Göç oranının köylerimizde bu denli yüksek oluşu, sözü edilen dönemdeki tekelleşme hızının göstergesi olarak ilgi çekicidir. Tabloda verilen, 3 milyonun üzerindeki kendi hesabına çalışanlar grubuna dahil olanlar, genellikle küçük toprak sahibidirler ve topraktan sağladıkları gelirde yeterli görülmemektedir. Bu gruptaki şahıslar bazen işçi, bazen işveren gibi ikili bir yapıya sahiptirler.

Konuya salt kırsal alandaki aktif nüfusun küçük bir bölümünü oluşturan (1968 yılına göre % 7.3) tarım işçileri açısından baktığımızda, bu kesimin iş yasası kapsamında daha geniş bir sosyal güvence olanaklarına kavuşma isteminin bulunduğunu söylemek zor olmaz. Aktif nüfusun esas büyük bölümünü oluşturan işverenler dışındaki orta ve yoksul köylüler grubunun ise, topraktan kopmamak için direndikleri, en büyük sosyal güvence olarak yine toprağı gördükleri açıklık kazanır. Konumuz dışı olduğu için uzun uzadıya giremeyeceğimiz ancak belirtmekte de yarar gördüğümüz, son yıllarda önemli aşama sayılabilecek düzeyde yaygınlık kazanan ülkemizdeki demokratik halk kooperatifçiliği ile köylülüğün demokratik taleplerini anımsarsak, tekellerle süregelen boğuşmanın giderek daha sıcak ve daha çetin bir savaşım platformu üzerine kaymakta olduğunu söyleyebiliriz. Hiç şüphesiz böylesi bir platforma işçi sınıfının önderlik ederek ulusal boyutlar kazandırması bir bütün olarak tekelci sermayeyi geriletecektir. Tekellerin en büyük kuvvet kaynaklarından birini oluşturan toprak mülkiyetinde yapılacak halktan yana, demokratik düzenlemeler ile, anılan tekel dışı köylülüğün, arzu ettiği genliğe —güvenceye kavuşması sağlanabileceği gibi, bu kesimlere örgütlü savaşımın gerekliliği ve ancak böylesi bir savaşım sonunda kazanımların korunup— geliştirebileceği de anlatılabilir. Aynı olgu tarım işçileri için olduğu kadar diğer sosyal sınıf ve tabakalar için de geçerlidir. İşçi sınıfımızın tüm ulusal demokratik güçlere yaptığı Cephe çağrısı, bu anlamda çok daha yakıcı ve somuttur.

Ne tarım işçileri kurtulur tek başına, ne köylülük, ne memurlar ne de işçi sınıfı.

Ancak bugün anlıyabildiğimizi, yıllar önceden söylemiştir büyük ozanımız:

«Kurtuluş yok tek başına
ya hep beraber, ya hiç birimiz.»

(BİTTİ)

---

turmuk

AYDIN ENGİN

Sarkis'e destan gibi bir mektup

Sözün bittiği an vardır. Dilin en saklı kalmış lezzetlerinden çekip alınmış sözcüklerle de kursanız cümleleri yavan kalır.

Tembelliğimizden değil, Nevzat Destan'ın -ki Kürt'tür-, Sarkis adlı yurttaşımıza -ki Ermenidir- yazdığı «destansı» bir mektuba ayırıyoruz bu köşeyi. Bizden iyisini beceren bir yazıda haddimizi biliyor ve «söz Kürt delikanlısı Nevzat Destan'ındır» diyoruz.

İşte Nevzat Destan'ın mektubu, işte Sarkis, işte siz...

• • •

«Sarkis Kardeş;

Politika'da TV köşesinde çıkan mektubunda, TV'nin «Vanlı, Şamranlı» programının seni epeyce üzdüğü görülüyor.

Anlaşılması zor ve olağandışı bir tepki bu seninkisi.

Saroyan'ın bir hikayesinde, yurdundan olup da Kalifornia'da yaşamını sürdürmeye çalışan ve orada atını çaldırdığı için çok üzülen komşusunu azarlamaktadır Ermeni muhacir Hüsrev:

— Bir atı kaybetmenin önemi ne? Bizler ki anayurdunu yitirmiş kimseleriz. Bir at için ağlamak da neyin nesi oluyor?..

İşte bu sözlerin kapsam ve içeriğine paralel olarak seni içten kınıyorum.

Sen ki kaybolmuş bir yurdun, tüketilmiş bir ulusun çocuğusun. Ah Tamar Adası'nın çarpıtılarak sunulmuş efsanesi için üzülmen de neyin nesi oluyor? Demirci Mardik'in korkudan ya da entegrasyon (bütünleşme, içinde erime. A. E.) arzusundan dolayı oğluna Hüseyin adını taktığını izah etmeye çabalamana gerek var mı ciğerim?

Kadim Ermenistan mı, aktüel Kürdistan mı veya uydurma adıyla bilmem neresi mi... ne denirse densin gerçek şu ki, yarıdan çok köyleriyle, kaleleriyle ermenice adlar taşıyan bu topraklardaki aşınmaz Ermeni izlerini anlatmana, belirtmene gerek var mı ciğerim?

Doğduğum köyde hiç Ermeni görmedim. Babam ve dedem de görmemişler. Ama aynı adlı bir yerleşme merkezinin bugünkü Sovyet Sosyalist Ermenistan Cumhuriyeti'nde de bulunduğu benim doğduğum köy, adıyla, sanıyla, toprağının altıyla bir Ermeni köyüdür. Bunu sen hiç anlatmaya çalışma. Zira güneşi kim balçıkla sıvayabilmiş ki bugüne dek? Varsın ırkçı-şovenler umutsuz bir çırpınışla kendi kendilerini aldatarak o sevimli ismi türkçeleştirmeye (!) gayret ederek, ipe sapa gelmez bir isim yakıştırsınlar köyüme. O değişiklik kağıtlarda kalıyor sadece. Doğaya bunu kabul ettirmek mümkün değil, bir de benim yüreğime... Tıpkı seninki gibi, bazen mahzun, ama sürekli ezik Kürt yüreğime...

Köyümün adını bir yadigar gibi yüreğime işledim. Saklayacağım. Bazı tarlaların tapusu babamın cebinde olsa bile, o tapuları batıl bilecek ve bu emanet ismi andıkça, tıpkı eskilerdeki gibi, mutlaka yanıbaşımda senin ve atalarının varlığını arayacağım.

Sakın bu anlattıklarımı Türk işçi sınıfı anlamıyor sanma. Yıllardır Türkiye'de her ulustan tüm sosyalistlerin, karınca kararınca yıkmaya çalıştıkları gerici tabulara karşı yürütülen bu sabırlı savaş, perdeyi araladı artık. Perde hergün biraz daha açıldıkça Türk işçiler bu şoven büyünün iplerini daha da çözecek, tüm iğnelerini ayıklayacak...

Bu çağda yeryüzünün güçlüleri bizleriz. Tarih bizimle yürüyor. Kınamamı bağışla ve bu dileğimi kabul et Sarkis kardeş.

Yaşasın tüm dünya işçilerinin birliği ve bütün halkların kardeşliği.»

İmza: Nevzat Destan

• • •

Sözün bittiği an vardır. Dilin en saklı kalmış lezzetlerinden çekip alınmış sözcüklerle de kursanız cümleleri yavan kalır.

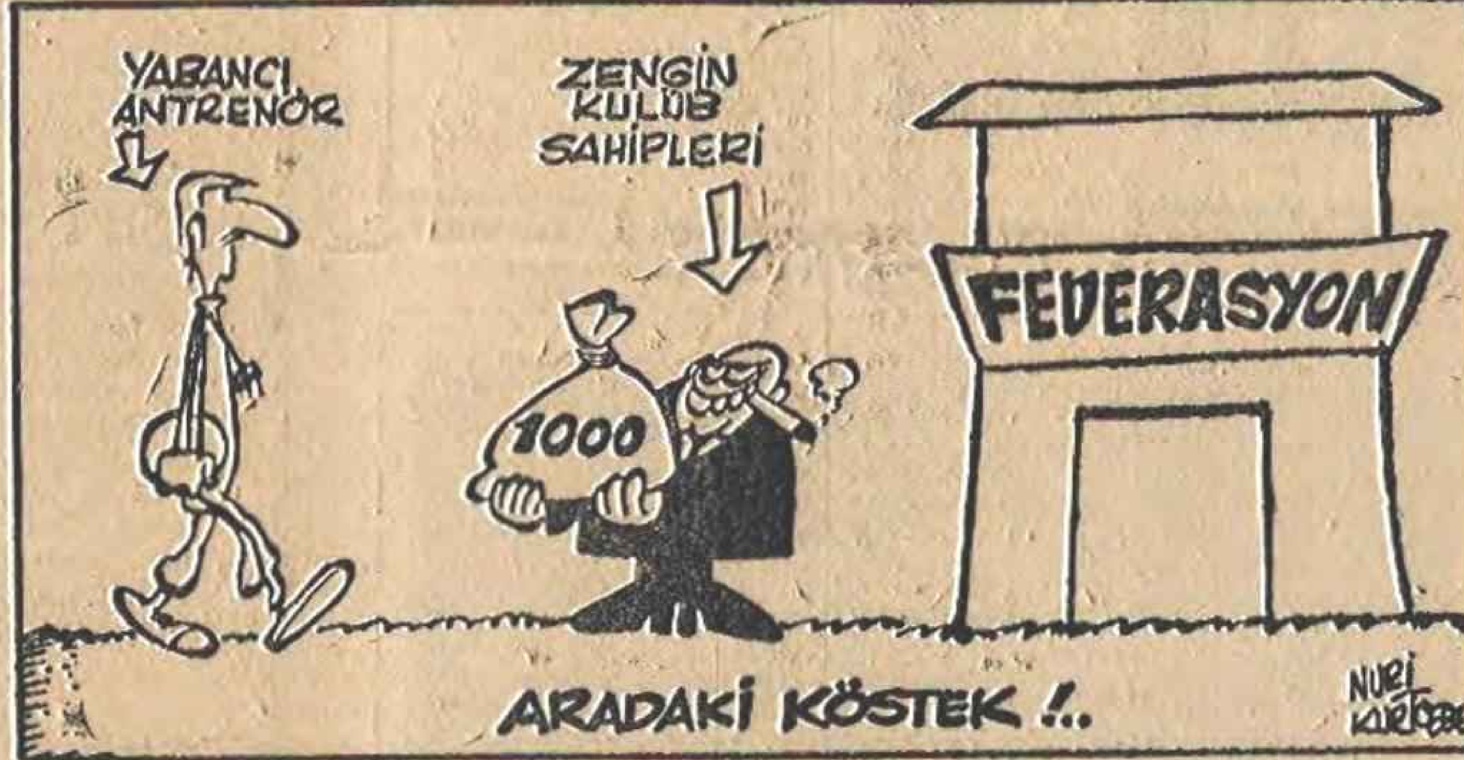
Öyle mi Sarkis kardeş? Öyle mi ciğerim?..

"Yabancı antrenör getirilsin,, kılıfıyla tezgahlanan oyuna tepkiler giderek artıyor...

● "Uzman ve nitelikli yabancı çalıştırıcı gereklidir. Ancak bu tür çalıştırıcıları federasyon getirmelidir. Benim kişisel görüşüm budur. Kaldı ki federasyonların eğitimde yararlanmak için çalıştırıcı getirmesi yasaklanmamıştır. Yasak olan kulüplerin bu yolu seçmesidir. Ben kulüplerin yabancı çalıştırıcı getirmesine taraftar değilim"

● "Kaliteli yabancı çalıştırıcı getirerek kendisinden eğitim için yararlanmayı düşünüyoruz. Ayrıca her yıl masrafları kulüplerine ait olmak koşuluyla belirli sayıda çalıştırıcıyı yurtdışına seminerlere göndermeyi tasarlıyoruz. Bunun dışında Türkiye'de bir futbol ekolü yaratmak için tek tip bir program hazırlandı. Çalıştırıcılardan bunu izlemelerini isteyeceğiz ve denetleyeceğiz. İlk uygulamayı İzmir'de yapacağız"

Futbol Federasyonu Başkanı yabancı antrenör konusundaki görüşünün çarpıtıldığını önesürdü

Saltık yasaklamadan yana olduğunu açıkladı

Ankara, (Politika) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, yabancı çalıştırıcı konusundaki görüşlerinin çarpıtıldığını öne sürdü. Saltık, uzman ve nitelikli çalıştırıcılardan yararlanılması gerektiğini, ancak bu çalıştırıcıları federasyonların getirmesinin yerinde olduğunu açıkladı.

Kişisel görüşlerinin basında yanlış yansıtıldığını ileri süren Cemal Saltık, şu şekilde konuştu:

«Yabancı çalıştırıcılar konusunda kişisel görüşümü açıkladım. Dünya sporunda gelişme ve yenilikleri izlemek için, uzman ve nitelikli yabancı çalıştırıcılara gerek vardır dedim. Zaten buna kimse karşı çıkmıyor. Nitekim biz bu nitelikte çalıştırıcı getirecek kendisinden yararlanacağız. Çalıştırıcılarımıza seminer verecek. Ancak bunu federasyon yapacak. Aslında federasyonların çalıştırıcı getirmesi konusunda bir yasaklama söz konusu değildir. Yasaklama kulüpler içindir. Ben kulüplerin yabancı çalıştırıcı getirmesine karşıyım, yani yasaklamadan yanayım. Kulüplerin çalıştırıcı getirmesinin bir yararı olacağına da inanmıyorum. En azından döviz sıkıntısı nedeniyle buna Maliye Bakanlığı izin vermez.»

İZMİR PİLOT BÖLGE SEÇİLDİ

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, Eğitim Dairesi tarafından yürütülmekte olan yeni çalışmalar konusunda da bilgi vererek, çalıştırıcıların oluşturulacak tek bir ekole uyarak çalışmalarının getirileceğini söyledi.

Saltık'ın bu konuda yaptığı açıklama şöyledir:

«Federasyon olarak dışarıdan eğitim için getirilecek çalıştırıcının dışından, her yıl masrafları kulüpleri tarafından karşılanmak koşuluyla 15 çalıştırıcıyı saptayacağımız ekole en yakın bir ülkeye göndereceğiz. Gidilecek ülkeyi biz saptayacağız ve sadece aracı olacağız.

Bunun dışında çalıştırıcıların tek bir program üzerine çalışma yapması getirilecek. Bu çalışmalar sıkı bir şekilde denetlenecek. Bu programı Eğitim Dairesi Müdürlüğü hazırladı. İlk etapta pilot bölge olarak seçtiğimiz İzmir'de bu uygulama yapılacak. İzmir'de bulunan tüm futbol takımları bu programı uygulayacaklar. Verimli olduğu ortaya çıkarsa bu çalışma tüm yurtta yaygınlaşacaktır.»

● Trabzonspor eski Teknik Direktörü Sümer, "Kaliteli yabancılar ülkemiz koşullarında görev yapmaz" dedi

"İpliği pazara çıkmış bir takım yabancılara olanak tanınmasın"

Trabzon — Trabzonspor eski Teknik Direktörü ve Türkiye Antrenörler, Monitörler Cemiyeti Karadeniz Bölgesi Temsilcisi Özkan Sümer, mesleğini seven ve mesleğinin gereklerini yapmak isteyen hiçbir yabancı çalıştırıcının ülkemiz koşullarında görev yapmayı kabul etmeyeceğini ileri sürdü.

Özkan Sümer, «İpliği pazara çıkmış birtakım antrenörlere olanak sağlamanın ülke futbolunu ihya etmeyeceği» görüşünü savunarak, «Hiçbir zaman yabancı, kaliteli antrenör ve futbolcuların Türkiye'ye gelmelerine karşı değilim. Ancak, Türkiye'ye vasıflı antrenör ve kaliteli futbolcu gelmesi konusunda titiz davranılması gerekmektedir» dedi.

Özkan Sümer, Futbol Federasyonunun yeni kararlar almadan yabancı yasağını kaldırmasının «çöplükten futbolcu, pazardan antrenör almanın» ötesine geçmeyeceğini ve eskinin tekrarlanmış olacağını iddia etti.

Trabzonspor eski teknik adamı Türkiye futbolunu yönlendirmek ve biçimlendirmek için ortaya atılan düşüncelerin samimi olmasını isteyerek, «İşe temeldeki sorunlara eğilerek buradan sabırlı ve kararlı biçimde başlamak gerekir.

GÜNÜN İNCİSİ

Sağesen görevden alındı -gazeteler-

Yücelman'a yanıt

Goebbels'in çağrısı değil!

16 Ekim 1979 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nin spor sayfasında, «Ahlak anlayışı» başlığı altında bir yazı yayınlandı. Gazetenin spor yönetmeni Yücelman, tekellerin sporumuzu yeniden yabancıların açık pazarı yapma girişimlerine hız verdikleri şu günlerde bu konuda görüşlerini bu yazıda dile getirmiş.

Bakın ne diyor?

«Bu konuda bir tek ümit var kanımca. O da yabancı birisinin kuracağı disiplin. Yabancı otoritesine güvenen bir ortam hazırlanır, daha başka bir deyişle eğer otoritesi olan bir yabancı getirilebilirse o zaman işler değişebilir, disiplin otorite etkinliği sporumuza yeni bir yön verebilir...»

Görüldüğü gibi bu yazarın istediği bilim ve teknoloji değil, sadece yabancı otoritesi ve disiplini...

Tarih sayfalarını karıştıranlar, Ulusal Kurtuluş Savaşı öncesi Osmanlı meclislerinde, mandacılığı, işbirlikçiliği tescilli milletvekillerinin bile, böylesine dilleri nin altındaki baklayı ortaya koyamadıklarını bilirler, anımsarlar...

Dileğimiz bu sözlerin belli bir yaklaşımın ürünü değil, anlık bir buhranın anlatımı olmasıdır.

Sonuç ne olursa olsun yazık hem de çok yazık...

● SPOR SERVİSİ

1980 Moskova Olimpiyatları

Poster yarışmasına 45 ülkeden 5 bin poster katıldı

1980 Moskova Olimpiyatları için açılan poster yarışmasına 45 ülkeden yaklaşık 5 bin poster katıldı. Posterler 1980 Olimpiyat Komitesi, Sovyet Spor Komitesi, Sovyet Sendikaları Merkez Komitesi, Komsomol Merkez Komitesi, Sovyetler Birliği Yazarlar Sendikası ve Sovyetler Birliği Kültür Bakanlığı temsilcilerinden oluşan bir jüri tarafından değerlendirildi. Jüriye Danimarka'dan, Moğolistan'dan, Japonya'dan birer sanatçı da katıldı. 39 poster ödüllendirildi. Birinciliğe ise üç poster seçildi. Bunlar Moskova'dan Popov ve Manuilov tarafından hazırlanan Brejnev'in «Olimpiyat Oyunları insanoğlunun barış ve ilerleme için karşı konulmaz gücünü yansıtmaktadır» sözleri yer almaktadır. Birinci seçilen posterlerden birisi de Leningrad'dan Karmatsky'nin hazırladığı «1980 Moskova Oyunları» posteri. Birincilik kazanan üçüncü poster de Japonya'dan fotoğrafçı ve grafikçi Hideo Kawazu, Shigeo Matsumoto, Haromoto Ichinosawa ve Ken Kishimoto tarafından hazırlanan poster...

TRABZONSPOR: 0 ADANASPOR: 0

STAD: 19 Mayıs.
HAKEMLER: Celal Türk, Hüseyin Karaca, İsmail Irmak.
TRABZONSPOR: Şenol, Turgay, İsmail, Hüsnü, Mustafa, Serdar, Güngör, Yaşar, Galip, Tuncay, İskender.
ADANASPOR: Erhan, Şevket, Mustafa, Halis, Timuçin, Vedat, A. Rıza, Kamil, Özer, Selahattin, Gani.

Sahası kapatılan Trabzonspor, Ankara'da Adanaspor karşısında beklenen oyunu ortaya koyamadı. Kuşkusuz bunda Adanaspor'un oyun planını bir puan üzerine kurmasının da etkisi büyüktü. Karşılıklı ataklarla geçen ilk yarıda taraflar gol atamadılar. İlk yarı 0-0 sonuçlandı.

İkinci yarıda da değişen bir şey olmadı ve sonuçta takımlar puanları paylaştı

Gaziantep : 0 Bursaspor : 1

HAKEMLER: Cumhur Demir, Engin Kesim, İrfan Ada.
G. ANTEP: Yaşar, Nurettin (Turgut), Fatih, K. Hüseyin, Ünsal, Ahmet, Hayri, Sami, B. Hüseyin, Murat, Erdal.
BURSASPOR: Talip, Sinan II, Erdinç, Sedat II, Özer, B. Sinan, Bahtiyar, Sedat III, K. Mehmet, Cengiz, Kadir.
GOL: Dk. 9 Bahtiyar.

Ad. D.Spor : 2 Diyarbakır : 0

HABERLER: Ertuğrul Aybay, Taylan Emeloğlu, Sedat Kant.
AD. DEMİRSPOR: İzzet, Hüseyin, Adnan, Hasan, Savaş, B. Orhan, Eren, İlyas, Rasin, Müldat, Nevzat.
DİYARBAKIRSPOR: Cihat (Ahmet), Sedat, Oktay, Ergun, Sadun, İhsan, Ayhan, Hüseyin, Metin, Reşit, Vehbi.
GOL: Dk. 32 ve 82 Müldat.

Eskişehir: 0 Ordu S. : 0

HAKEMLER: İlyas Ayan - Turgut Öğün - Erol Oflaz
ESKİŞEHİR: Çetin - Selahattin - İsmail - Bilal - Tayfun - Hüdai - Serdar - A. İhsan - Hüseyin - Mehmet Kalaycı - İzzet.
ORDUSPOR: Tekin - Güven - Salih - Mustafa - K. Turgay - Zafer - Üstün - Cihan - Arif - Mahmut. - Şenol.

G. SARAY İKİ TAKIM HALİNDE ÇALIŞTI

Avrupa Uluslar Kupasında Malta ile yapacağımız karşılaşma için ligde verilen aradan yararlanan takımlar hazırlık karşılaşmaları yaparak eksikliklerini giderme yoluna gidiyorlar.

Bu aradan yararlanmak isteyen Galatasaray dün Altunizade Sahasında Sarı ve Kırmızı takım halinde bir karşılaşma yaptı. Daha çok gençlerden oluşan kırmızı takım, B. Metin (2), K. Metin ve Mustafa'nın attığı gollerle sarı takımı 4-1 yendi.

Diğer sonuçlar:

İKİNCİ TÜRKİYE LİGİ (A) GRUBU
Giresunspor - Konya İ.Y. 1-0
Elazığspor - Boluspor 2-1
Urfaspor - Karabükspor 0-0
Samsun - Erzurumspor 1-0
Mersin İ.Y. - Sivasspor 3-1
Kırıkkale - S. Gençlik 3-0

İKİNCİ TÜRKİYE LİGİ (B) GRUBU
Antalyaspor - Aydınspor 1-0
Vefa - Tirespor 1-0
Balıkesir - Kocaelispor 0-5
Edirnespor - Düzcespor 1-2
Denizlispor - Sarıyer 1-1
Sakaryaspor - İsparta 1-1

ÜÇÜNCÜ TÜRKİYE LİGİ (A) GRUBU
Malatyaspor - G. Birliği 1-0
Tokatspor - Konyaspor 2-1
Hatayspor - Çorumspor 1-0
Tarsus İ.Y. - Erzincan 3-1

ÜÇÜNCÜ TÜRKİYE LİGİ (B) GRUBU
Ödemişspor - Karşıyaka 0-0
Karagümrük - Kütahya 1-1
Kırklarelispor - Yeşilova 1-0
Manisaspor - Beykoz 0-1

Beşiktaş Bağlarbaşı'na gol yağdırdı: 9-1

İstanbul, (Politika) — Beşiktaş, Bağlarbaşı takımıyla yaptığı hazırlık maçını 9-1 kazandı.

Sarıyer sahasında yapılan karşılaşmada, Beşiktaş Teknik Direktörü Tüzün takımına hücum futbolu oynatmaya çalıştı. Siyah-beyazlı takımın kalecisi Rasim, ikinci yarıda Bağlarbaşı'nın kalesine geçti ve iki gol yedi.

Tüzün'ün daha çok kalecilerini dikkatle izlediği karşılaşmada, Süleyman başarılı bir futbol sergiledi.

Teknik Direktör Tüzün Malta'yla yapılacak ulusal karşılaşma nedeniyle liglere ara verilmesinden yararlandıklarını belirtti.

Avrupa Judo Şampiyonasını Sovyetler Birliği kazandı

Brescia — Avrupa Judo Şampiyonasında Sovyetler Birliği takımı birinci gelerek altın madalyanın sahibi oldu.

İkinci gelen Fransa gümüş madalyaya hak kazanırken, İtalya ile Federal Almanya takımları üçüncülüğü paylaştılar.

I. TÜRKİYE LİGİ PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Trabzonspor	8	4	4	—	8	3	12
Bursaspor	8	3	4	1	6	3	10
Altay	8	4	2	2	9	7	10
Göztepe	7	4	1	2	11	9	9
Beşiktaş	8	4	1	3	9	7	8
Adanaspor	8	3	2	3	10	8	8
Gaziantepspor	8	3	2	3	7	6	8
Zonguldakspor	8	1	6	1	6	6	8
Eskişehirspor	8	2	4	2	7	8	8
Fenerbahçe	8	3	1	4	9	10	7
Adana Dem. Spor	7	2	2	3	8	8	6
Rizespor	7	2	2	3	8	9	6
Diyarbakırspor	8	2	2	4	8	12	6
Galatasaray	8	1	4	3	5	10	6
Kayserispor	7	—	5	2	3	6	5
Orduspor	6	1	2	3	4	8	4

İstanbul 1. Amatör Küme maçları

HİLAL - OKMEYDANI: 0-0

HİLAL: Yüksel 3-Zeki 3, Hüsnü 2, Harun 3, Mithat 2-Fahrettin 2, İbrahim 2, Ersin 3-Serdar 2, Selçuk 3, Necdet 2.

OKMEYDANI: Yıldırım 3-Remzi 3, Yılmaz 2, Zafer 2, Şükrü 2-Cengiz 2, Mehmet 2, Şaban 3-Mehmet 2, Ümit 3, Rıza 2.

GÜRZAFER - ÇELİKSPOR: 2-2

GÜRZAFER: Süleyman 3-Turan 2, Celal 3, Agim 3, Turan 3-Bekir 2, Ali Osman 3, Sadullah 3-Sabahattin 2, Kemal 3, Hüseyin 2.

ÇELİKSPOR: Erdal 3-Bahattin 2, Ali Rıza 3, Mümin 2, Ender 3-Zeki 3, Tayfun 2, Şemsettin 2-Cengiz 3, Raif 3, Veli 3.

GOLLER: Kemal (Dak. 27), Veli (Dak. 29), Raif (Dak. 44), Sadullah (Dak. 79).

PAŞABAHÇE - CANKURTARAN: 0-0

PAŞABAHÇE: Vedat 3-Kelam 2, Ali Rıza 3, B. Ali 3, K. Ali 2-Lütfü 3, Abbas 2, Muharrem 3-Murat 2, Kenan 3, Zeki 3.

CANKURTARAN: Kemal 3-Ahmet 3, Zeki 3, Turgay 2-Levent 3, Hüseyin 2, Turan 3-İlhan 2, Osman 2, Zeynel 3.

Atletizm yarışmalarına ajan katılmadı

İstanbul (Politika) — İki gün süreyle yapılan İstanbul Bireysel Atletizm Birinciliğine Atletizm Ajanı Selahattin Yıldız da ilgi göstermeyerek gelmedi.

Tam bir laçkalık içinde geçen karşılaşmalarda bazı dallarda sporcu olmadığı için yarış yapılamadı. Özellikle bayan sporcuların birçok yarışmaya katılmadığı İstanbul Atletizm Birinciliğinde sporcuların görevlilerden az olduğu göze çarpıyordu.

En çok sporcu 100 ve 200 metre koşularında vardı. Her iki yarışa da üç atlet katıldı. Birçok yarışta da yalnızca bir atlet vardı. Ne şekilde olursa olsun yarışı bitiren bu tek atlete İstanbul birincisi olduğu için ödül verildi.

Sporcuların da yarışmalar sırasında gayri ciddi oldukları göze çarpan gariplikerden biriydi. 3 bin metre engelli yarışında koşan tek atlet arkadaşlarının yanından geçtikçe onlarla şakalaşıyordu.

Ankara'da Bayram Gazetesi'ni İlerici gazetecilerin

(Baştarafı 1. sayfada) lek kuruluşu olma niteliğini yitirdiği bildirilerek Cemiyetin en ciddi ve yetenekli gazetecileri üyelikten çıkarmasını kınadı.

ORTAK AÇIKLAMA

Ankara basın emekçilerinin örgütlerinin ortak açıklamasında en çok sarı basın kartlı üyeye sahip olduğu için Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin Ankara Bayram Gazetesini çıkartma yetkisini almasının basın yayın hayatı için bir dönemeç olduğu kaydedildi ve özetle şöyle denildi:

«Bu kararla, yıllardır arsa spekülatörlüğü yapan, yıllardır basın-yayın emekçilerinin büyük bir kısmına kapılarını kapayan ve basın-yayın emekçilerinin birliğini engelleyen, meslekten ve meslektaşlardan kopuk, gerici işbirlikçi, örgütlenmenin kan damarlarından biri kesilmiş olacaktır.

Kuşkusuz kardeş örgütümüz Çağdaş Gazeteciler Derneği'ne teslim edilen bu yetkinin başka olumlu yansımaları da olacaktır.

Basın İlan Kurumu'na, TRT Yönetim ve Danışma Kurullarına Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin katılması, tüm basın-yayın emekçileri ilericiler, demokratlar için bir kazanımdır.»

PMD'NİN AÇIKLAMASI

Parlamento Muhabirleri Derneği'nin açıklamasında Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin gazetecilik mesleğinden uzaklaşmış, meslek onurunu koruyamayacak ciddiyetsiz bir kuruluşa dönüştüğü kaydedilerek, son olarak da Cemiyetin aldığı kararla Türkiye'nin en eski basın mensuplarını, meslek namuslarını özenle koruyan bir bölüm gazeteciyi daha üyelikten çıkardığı bildirildi. Açıklamada Ankara Gazeteciler Cemiyeti yöneticilerinin kendi alınlarına sürdükleri bir leke ile basın mesleğinden tamamen koptukları ve kendi çıkar dünyalarında yalnız kaldıkları belirtildi.

ÇGD'NİN AÇIKLAMASI

Çağdaş Gazeteciler Derneği de Bayram Gazetesini çıkartma yetkisinin kendilerine verildiğini, AGC Başkanı Beyhan Cenkçi'nin ise konuyla ilgili olarak yalan beyanlarda bulunduğunu açıkladı.

Konuyla ilgili olarak dün bir açıklama yapan Çağdaş Gazeteciler Derneği açıklamasında şöyle dedi:

«Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi başta Ankara Valiliği olmak üzere resmi kurumların aldığı yasal kararları yasa dışı gösterme yoluna sapmıştır.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Ankara Valiliğinden 15.10.1979 gün ve 15860 sayı ile Ankara'da yayınlanacak Bayram Gazetesini çıkartma yetkisini almıştır. Bu yetki üzerine Ankara'da basın emekçilerinin örgütü olma niteliğini yitiren AGC Başkanı Cenkçi'nin kişisel yorumları değil yasalar geçerlidir.

AGC Başkanı verilen yetkinin geri alındığını ileri sürerek yalan beyanlarda bulunmaktadır. Cenkçi konu ile ilgisi olmayan kurumları yetkili gibi göstermekten vazgeçmelidir.»

Ökçün

(Baştarafı 1. sayfada) teknik konular üzerinde durduklarını bildirdi. Bölge sorunları ve genel konular üzerinde görüş alışverişinde de bulunduklarını kaydeden, Ökçün, Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromyko ile de ekonomik konuları ve özellikle Karadeniz'de FIR çizgisinin çizimi konularını görüştüklerini belirtti.

"Metalurji Sanayii'nde Çalışma ve İnsan" konulu sendikal konferans sona erdi

İstanbul (MAHA) — «Metalurji sanayii tesislerinde çalışma ortamı ve insan» konulu uluslararası sendikal konferans 24 ülkeden 33 metalurji sendikası ve 4 uluslararası örgüt temsilcilerinin katılımı ile Moskova'da yapıldı. Konferansa ülkemiz metalurji işçilerini temsilen DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası katıldı.

Metalurji tesislerinde çalışma ortamının iyileştirilmesi, çalışanların üretimin zehirli ve tehlikeli etkilerinden korunması, üretimdeki makina ve donatımların güvenliğinin sağlanması, etkin maddelerin kullanımının standartlaştırılması ve normların geliştirilmesi, metalurji sanayi işçileri sendikalarının çalışanların haklarının ve sağlıklarının korunması ve geliştirilmesindeki katkı ve rolünün artırılması ve sosyal sorunlarının çözümlenmesi konularının ele alındığı konferansa 44 rapor sunuldu.

Moşe Dayan istifa etti

Kudüs, (A.A.) — İsrail hükümet sözcüsü, Dışişleri Bakanı Moşe Dayan'ın istifa ettiğini açıkladı.

Açıklamayı yapan hükümet sözcüsü, istifa gerekçesi hakkında bilgi vermedi.

Moşe Dayan'ın istifa ettiği haberi Ordu Radyosunda yayınlandı ancak resmi açıklamanın, hükümet toplantısından sonra yapılacağı bildirildi.

Öğrenci

(Baştarafı 8. Sayfa'da) Kur'a bağlı yurtlardaki yatak sayısının 27 bin 937'den 28 bin 786'ya ulaştığını belirtti, «yansız» davranılması sonucunda yurtlarda «Barış ve güven'in» sağlandığını öne süren Gençlik ve Spor Bakanı özetle şunları söyledi:

«1978 yılı başında gençlerimize ayrıcalıklı kredi düzeni uygulanıyordu. Gençlerin bir kesimine 500 lira kredi verilirken bir başka kesimine 700 lira kredi ödeniyordu. Bu da büyük haksızlıklara yolaçıyordu. İlk iş olarak bu ayrıcalıklı, haksız uygulamaya son verip, kredi miktarını da 800 liraya yükselttik. 1979 yılı başında ise, 1000 lira üzerinden kredi vermeye başladık.

Bu kez, geçen hafta toplanan Yurt - Kur Genel Kurulu'nda öğrenci kredilerinin 1600 liradan az olmamak üzere artırılmasını ve 50 bin öğrenciye daha kredi verilmesini kararlaştırdık.

Bu arada şunu da vurgulamak istiyorum. Kurum, 1962 yılından 1977 yılı sonuna kadar, 15 yıllık süre içinde toplam 1 milyar 548 milyon lira kredi vermiştir. Yalnız 1978 ve 1979 yıllarında kurumun kredi olarak dağıttığı miktar ise 1 milyar 855 milyon liradır.

Devletin yansız davranması sonucu gençlerimiz geçen yıl Yurt - Kur'a bağlı yurtlara yönelmiş ve 8680'i kız, 17.664'ü erkek olmak üzere toplam 26 bin 344 öğrenci başvurmuştur.

Bu yıl ise, yüksek okullar, akademiler ve üniversitelerimizin henüz açılmamış olmasına karşın, 18 Ekim 1979 gününe kadar yurtlarımızda barınmak için 6.737 kız, 11 598'i erkek olmak üzere toplam 18.335 gencimiz başvurmuştur.

Yönetimin yansız davranması sonucu yurtlarımızda güven ve barış sağlanmıştır. Bu güven ve barış ortamının 1979-1980 öğrenim yılında da süreceğini umuyorum.»

Çorum'da

(Baştarafı 1. sayfada) di. MHP yanlısı olduğu belirtilen özel muayenehane sahibi Melek Topçubaşı adlı hekimin de İntaniye Servisi Şefi sıfatıyla özel hastalarını Başhekimin izni bile olmadan hastaneye yatırdığı öğrenildi.

Kocası AP Milletvekili olan ve kendisi de MHP yanlısı olarak tanınan Melek Topçubaşı'nın hastaneye yatırdığı 20'den fazla hasta için ücret aldığı bildirildi. Aynı zamanda özel muayenehane sahibi olan Topçubaşı'nın hastanede çalışması kanunen yasak olmasına karşın 8 Ekim tarihinde İntaniye Servisinde ölen bir hastanın ölüm kayıtlarına nöbetçi hekimin imza atmaması üzerine, hastanenin İntaniye Şef sıfatıyla imza attığı saptandı. Melek Topçubaşı'nın başhekimliğin de izni olmadan hastaneye yatırdığı hastaların adları şöyle: Nezaket İşçi, Abide Saygılı, Haydar Kara, Osman Burak, Ahmet Kurye, Gülsüm Bilgili.

Melek Topçubaşı'nın yanı sıra yine özel muayenehane sahibi İlhan Gürel, Gülten Dağaşan, Hikmet Tezel adlı doktorların da hastalarını Devlet Hastanesine yatırdıkları bildirildi. Başhekim Yardımcısı Emin Temizkan'ın da özel doktorların hastalarını kabul ettiği ve bu hastaların hastaneye yatırılmasını hemşire ve memurlara emrettiği belirtiliyor. İç hastalıkları uzmanı Doktor Hikmet Tezel'in 24 ve 27 Temmuz ve 6 Ağustos tarihlerinde Fatma Kılıç, Durmuş Taşkıran ve Ahmet Karabay adlı hastalarını bir reçete yazarak hastaneye sevkettiği saptandı.

Öte yandan gelişen olaylar üzerine Sağlık Müdürlüğü'nün hastanede incelemede bulunduğu hastane yetkililerin suçu hasta kabul memurlarının üstüne atarak sorumluluktan kurtulmak istedikleri bildirildi.

Demokratik

(Baştarafı 1. sayfada) rak niteledi. Demokratik Yemen temsilcisi, üç gün geçmesine ve Anadolu Ajansı yetkilileri nezdinde girişimlerde bulunmasına karşın hâlâ bir sonuç alınmadığını ve diplomatik pasaportunun kendisine iade edilmediğini, soruna bir çözüm bulunmazsa konuyu kongrede geniş bir şekilde tartışmaya açacağını söyledi.

Ömer Muhammed'in ayrıca, konferans sırasında, sürekli olarak polis gözetimi altında tutulduğu dikkati çekti. Öğrenildiğine göre, Demokratik Yemen temsilcisinin odası ve bavulları da arandı.

Bir hafta sürmesi beklenen ve TRT eski genel müdürlerinden İsmail Cem İpekçi, Nevzat Yalçıntaş, Profesör Mümtaz Soysal ve bazı gazetecilerin ve üniversite temsilcilerinin bildiriler sunacağı konferansta İslam ülkeleri ajansları arasında genel ve ikili işbirliği anlaşmaları ve haber alışverişi, ortak bir İslam haber ajansı kurulması gibi konular tartışılacak.

Öte yandan Anadolu Ajansı temsilcisi tarafından açıklanan «Türkiye'nin İslam ülkeleri haber ajanslarının deposu olması» önerisi bazı delegeler arasında, «Bu iş İran'a düşer, çünkü İslam Cumhuriyeti İran'dır» esprisiyle karşılandı.

ORGANİZASYON ÇOK KÖTÜ

Önceki gün başlayan kongre çalışmaları sırasında organizasyonun çok kötü olduğu da gözlendi. Çalışma masasında bulunan ve delegelerin konuşmalarını yaptıkları mikrofonların çalışmadığı, çevirmen kadrosunda yetersizlik olduğu görüldü. Büyük bölümü İngilizce bilen delegeler, Türkçeden İngilizceye ve daha sonra da Arapçaya yapılan çevirmenin çok eksik ve yanlış yapıldığını belirttiler. Bu arada delegeler de belirli bir program ve gündemin bulunmamasından şikayetçi olduklarını AA Genel Müdürü Aytekin Yıldız'a bildirdiler. Yıldız da, bunun kendi suçları olmadığını, çünkü program ve gündem önerisi için tüm ajanslara çağrı yaptıklarını ancak bir yanıt almadıklarını söyledi.

CHP'nin sol kanadı Kurultay'ın aceleye getirildiğini belirtti

Ankara (Politika) — CHP olağanüstü kurultayının hazırlıkları sürerken sol kanat parlamenterleri önceki gün yaptıkları uzun toplantı sonucu bir deklarasyon yayınlayarak görüşlerini açıkladılar. Siyasi ortamın sıcaklığını koruduğu bir ortamda gelişmeleri beklemeden olağanüstü genel kurul kararının alınmasının kınandığı deklarasyonda «olağanüstü kurultayın toplantıya çağrılmış olmasını, parti yönetiminin gerekli kıldığı sorumluluk ve soğukkanlılıkla bağdaşmaz bir girişim olarak görüyoruz» denildi.

Olağanüstü kurultayda parti içi demokrasinin kurulmasının hedefleri olduğunu belirten sol kanat parlamenterleri aralarından seçtikleri beş kişilik bir kurul aracılığıyla bugünden itibaren diğer gruplarla görüşmeler yapacaklar.

DEKLARASYON

CHP sol kanat parlamenterleri adına Muş Milletvekili Burhan Garip Şavlı ve Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay imzasıyla yayınlanan ortak deklarasyon şöyle:

«Önemli ülke sorunlarının gündemde olduğu ve olağanüstü koşulların yaşanıldığı bir dönemde, seçim sonrası değerlendirmeler yapılırken, CHP yetkili kurullarından beklenen sorumluluk bilinci ağır basan soğukkanlı davranışlar olmalıdır. Böyle bir değerlendirmenin en sağlıklı biçimde, kişiselliğin boyutlarını aşmış, parti bütünlüğünü korumaya özenle yönelmiş ve yeni politikalar oluşturacak olağanüstü bir kurultayda sağlanabileceği herhalde ortak bir görüş niteliğindedir.

Ancak, siyasal ortamın sıcaklığını koruduğu bir zamanda, gelişmeler beklenmeksizin, olağanüstü kurultayın toplantıya çağrılmış olmasını, parti yönetiminin gerekli kıldığı sorumluluk ve soğukkanlılıkla bağdaşmaz bir girişim olarak görüyoruz. Bu nedenle kararın yeniden gözden geçirileceğini umduğumuzu belirtiyoruz.

Öte yandan söz konusu kararın, bu sakıncalarından başka tüzüğümüzde ayrı organlar durumunda olan genel başkan ve genel yönetim kurulu için birlikte güvenoyu isteminin de parti ve ülke gerçekleriyle bağdaşmadığını özellikle vurgulamak istiyoruz.

İlan edilen zamanda bu kurultay toplanacaksa geçen kurultayda tartışılıp ileriye ertelenen, parti içi özgür tartışmaya, demokratik karar ve düşünce oluşturulmasına ve denetim işlerliğine olanak sağlayabilecek «parti meclisi» ve onun gerektirdiği organsal düzenlemeler de mutlaka gerçekleştirilmelidir.

CHP'nin demokratik ve tutarlı bir yönetim anlayışına kavuşması, parti bütünlüğünün korunması, giderek ülkemizde demokrasinin geleceği açısından dar tartışmaların ve bakışların üstüne çıkılması tüm CH'lilerin önünde tarihsel bir ödev olarak durmaktadır.»

SOL KANADIN TOLANTISI

CHP Genel Yönetim Kurulu'nun aldığı olağanüstü kurultay kararını ve grubun kurultayda takınacağı tutumu görüşmek üzere önceki gün Millet Meclisi'nde biraraya gelen sol kanat parlamenterleri genel kurulda genel yönetim kurulunun düşürülmesi için çaba gösterilmesi kararlaştırıldı. Genel Başkan Bülent Ecevit'e «güvenoyu verme» görüşünü de benimseyen sol kanat parlamenterleri olağanüstü kurultaya bir önceki kurultayda reddedilen parti meclisi önerisini götürmeyi de kararlaştırdılar. Kurultayda oluşturulacak yeni yönetimde mutlaka görev alınması görüşünün de benimsendiği toplantıda diğer gruplarla görüşmek ve sol kanat adına hareket etmek üzere Mehmet Ali Pestilci, Kemal Anadol, Ertuğrul Günay, Süleyman Genç ve Abdullah Emre İleri'den oluşan bir kurul oluşturdular.

Toplantıda diğer gruplarla kurulacak ilişkiler konusunda bazı parlamenterler, Ali Topuz ve Deniz Baykal'ın da partinin bu duruma gelmesinde sorumluluk sahibi olduğunu, bu kişilerin yönetimindeki gruplarla kurulacak ittifakların sol kanada zarar vereceğini belirttiler. Ancak parlamenterler genellikle tabanın dileklerini ve görüşlerini temsil eden sol kanadın her koşulda parti içi yönetime egemen olabileceği ve uzun vadede sol kanadın parti içi yönetimde egemen olmasının kaçınılmaz olduğunu söylediler. Parti içindeki diğer grupların bugün için sol kanadın savunduğu görüşler dışına çıkmalarının kendilerini tüketmeleri anlamına geleceği görüşünü de savunan parlamenterler kurulacak ilişkilerden sol kanadın çekinecek bir yönünün olamayacağını bildirdiler.

MERKEZLE DE GÖRÜŞMEYE HAZIR

Öte yandan bugünden itibaren başlanılacak görüşmeler sırasında sol kanat temsilcilerinin bir öneri gelmesi halinde genel merkez grubu ile de parti sorunlarını görüşmeye hazır olduğu öğrenildi. Önemli olan sorunun parti programı yönünde bir yönetim oluşturulması gerektiği görüşünde olan sol kanat parlamenterleri Ecevit'in de bu konuda titiz davranması gerektiğini belirtiyorlar.

ORTAK GRUP YARIN

CHP TBMM Ortak Grubu da yarın toplanıyor. Genel Başkan Bülent Ecevit'in seçim sonrası gelişmeler hakkında geniş bilgi vereceği ortak grup toplantısında ilk ciddi hesaplaşma bekleniyor. Öte yandan sol kanat parlamenterler önceki gün yaptıkları toplantıda asıl hesaplaşma yerinin kurultay olduğunu, kısa bir süre sonra kurultayın toplanması nedeniyle ortak grupta önemli bir tartışma platformu oluşturulmasına yanaşmama kararı aldılar.

ANKA AJANSI'NIN HABERİ

CHP Genel Merkezi'nin Parti Meclisinin kurulmasını öngören tüzük değişikliğinin, 4-5 Kasım günleri yapılacak olağanüstü kurultayda görüşülmesine karşı çıkacağı belirtiliyor. Bu arada Genel Başkan Bülent Ecevit'in, kurultayda Genel Yönetim Kurulu için yapılacak güven oylamasını kendisi için bir güven oylaması olarak kabul edebileceği ileri sürülüyor.

CHP Genel Merkezine yakın çevrelerden öğrenildiğine göre, Parti Meclisinin kurulmasını öngören tüzük değişikliği için Genel Yönetim Kurulu bugüne kadar herhangi bir hazırlık yapmadı. Genel Merkezden bir yetkili, Yönetim Kurulunun 4,5 ay kadar kısa bir zamandır görevde bulunduğunu hatırlattı, Genel Yönetim Kurulunun görev alındıktan bu yana çalışmalarını seçimlere ayırdığını belirtti, bu arada tüzük değişikliği çalışmalarına olanak olmadığını söyledi. Genel Merkeze yakın çevreler, tüzük değişikliğinin aceleye getirilmesinin sakıncalı olabileceğini ve konunun sağlıklı bir tartışmadan sonra ele alınmasının yararlı olabileceğini ifade ediyorlar.

GÜVEN OYLAMASI

Bilindiği gibi, 4-5 Kasımda yapılacak olağanüstü kurultayda, Genel Başkan ve Genel Yönetim Kurulu üyeleri için güven oylaması yapılacak. CHP çevrelerinden öğrenildiğine göre, Genel Başkan ve Genel Yönetim Kurulu üyeleri için oylama birlikte de yapılsa, ayrı ayrı da yapılsa, Genel Başkan Bülent Ecevit'in Yönetim Kurulu üyeleri için yapılacak güven oylamasını kendi için bir «güven oylaması» olarak kabul edebileceğini ileri sürüyor.

Türkiye

(Baştarafı 1. Sayfada) nin petrole ödeyeceği döviz miktarının yılda 2 milyar 750 milyon dolara çıkacağı bildirildi. Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığı yetkilileri Türkiye'ye yılda 400 milyon dolarlık yeni bir yük getirecek olan petrol zammı ile ayda ham petrole ödenen 200 milyon doların 230 milyon dolara çıkacağını belirttiler.

Bu arada bu hafta içinde İran, Libya ve Kuveyt'ten sonra Irak da petrol ihraç fiyatına yüzde 10 oranında zam yaptı.

Alınan bilgilere göre Irak'ın bu zammının Libya ile İran'ın aksine OPEC'in saptadığı varil başına 23.50 dolar olan tavan fiyatı aşıyor.

Öte yandan geçtiğimiz günlerde New York'ta OPEC'in petrol fiyatına yaptığı zammı protesto eden yaklaşık 10 bin kişinin petrol fiyatlarının dondurulmasını istedikleri bildirildi.

AP'li Dursunoğlu'nun senatörlüğü yasal değil

Ankara, (Politika) — AP Kars Senatör adayı Salim Dursunoğlu'nun öldürülmesiyle boşalan yere aday gösterilerek senatör seçilen kardeşi Halim Dursunoğlu'nun bir gün içinde 11 yaş birden büyüdüğü saptandı. Doğum yeri olan Kars'ta yaşını büyütemeyen Halim Dursunoğlu'nun, AP'li parlamenterlerle birlikte gittiği Erzurum'da İkinci Asliye Hukuk Mahkemesi aracılığıyla bir günde doğum yılını 1948'den 1937'ye büyüttüğü belirlendi. Dursunoğlu 11 yaş birden büyüyünce öldürülen ağabeyinden de iki yaş büyük hale geldi. Öğrenildiğine göre ağabeyi Salim Dursunoğlu da 1977 milletvekili seçimlerine girebilmek için yaş tashihi yaptırmış ve 1945 doğumlu olduğu halde doğumunu 1939 olarak göstermişti.

Öte yandan Halim Dursunoğlu'nun bir başka yolsuzluğunun da memuriyet bölgesinden aday gösterilmesi olduğu öne sürülüyor. Halim Dursunoğlu aday olmadan önce Erzurum, Kars, Ağrı illerini içine alan YSE 13'ncü Bölge Müdürlüğü'nde Bölge Müdür Muavini olarak görev yapmaktaydı.

NE OLACAK?

Kars'ın Ardahan ilçesinin oy potansiyeli yüksek ailelerinden biri olması nedeniyle bu oyu yitirmemek için AP tarafından çeşitli yolsuzluklar yapılarak aday gösterilen Halim Dursunoğlu'nun yapılacak yasal bir inceleme sonucu senatörlüğünün iptal edilmesi gerekiyor. Dursunoğlu'nun senatörlüğünün iptali halinde yasa gereğince yerine AP listesinin ikinci sırasında bulunan ve Genel Merkez tarafından Senatör olması istenmeyen Yusuf Ziya Ayrım senatör seçilmiş olacak. Ancak, Dursunoğlu'nun senatörlüğünün iptali için yasal süre içinde itiraz edilmesi gerekiyor.

YAŞ BÜYÜTMESİ

21 Ocak 1948 doğumlu olan Halim Dursunoğlu resmi kayıtlara göre Ardahan'ın Y. Çam Nahiyesi Dedegul Köyü nufusuna kayıtlı bulunuyor. 594237 sayılı nüfus cüzdanında baba adı Laçin, ana adı da Fatma olarak gösterilen Halim Dursunoğlu kütüğün 15'inci cildinin 144'üncü sayfasında kayıtlı bulunuyor. Hane numarası ise 53.

Dursunoğlu ağabeyinin ölümü üzerine AP tarafından aday gösterilmek istenince yaşını büyütmek için girişimlerde bulundu. Ancak Kars yöresinde istediği düzeltmeyi yaptıramayacağını anlayınca AP'li parlamenterlerle birlikte Erzurum İkinci Asliye Hukuk Mahkemesine başvurdu. Mahkemeye 31 yaşında girip ertesi gün 42 yaşında çıkan Dursunoğlu için yasal olarak savcının ya da nüfus memurunun itirazı gerekliyken her iki yetkili de düzeltmeye itiraz etmeyince Halim Dursunoğlu'nun yaşının büyümesi açısından yasal bir engel kalmamış oldu.

Ancak, Dursunoğlu 1948 doğumlu olmasına karşın 1937 doğumlu olması sonucunda bazı sorunlar ortaya çıktı. Örneğin Dursunoğlu yasal olarak yedi yaşında gitmesi gereken ilkokula 18 yaşında başlamış oldu. Dursunoğlu'nun yaş tahdidi nedeniyle gidememesi gereken ortaokul ve lisede de bu durumda oldukça karışık sorunlar ortaya çıkıyor. Yine üniversite mezunlarının en geç otuz yaşına kadar yapabildikleri askerlik tecili Dursunoğlu tarafından bu sınırı çok fazla aşarak kullanıldı. Senatör böylece gerek öğrenim, gerekse askerlik açısından önemli yasal suçlar işlemiş oldu.

MEMUR ADAY

Seçimlerin genel hükümlerine ilişkin 306 Sayılı Yasanın 19'uncu maddesine göre bir memurun memuriyet yaptığı bölgeden aday olabilmesi için seçimlerin başlangıç tarihinden en az iki ay önce memuriyetten istifa etmesi gerekiyor. Halim Dursunoğlu ağabeyinin öldürüldüğü 2 Ekim tarihinde YSE 13'üncü Bölge Müdürlüğü'ne bir dilekçe vererek istifa ettiğini açıkladı. Ancak 2 Ekim tarihli istifa belgesine karşın YSE Genel Müdürlüğü'nün 12 Ekim tarihinde düzenlediği Bölge Müdür ve yardımcılarının görev bölüşümüne ilişkin resmi evrakta Bölge Müdür Muavini olarak gösterilmesi 2 Ekim tarihli istifa dilekçesi ile ilgili olarak da bazı yolsuzluklar yapılabileceği iddialarını ortaya çıkarıyor. Kaldı ki, Dursunoğlu'nun 2 Ekim tarihli dilekçesinin usulüne tam uygun olarak verilmesi halinde bile yasal süre içinde istifa etmemesi nedeniyle ortaya yine de yolsuzluk çıkıyor. Dursunoğlu'nun Kars'tan aday olabilmesi için en geç 2 Haziran'da görevinden ayrılması gerekiyordu.

AYRIM'IN BAŞVURMASI GEREK

AP'li Senatörün seçimindeki çeşitli yolsuzluklar karşısında CHP yetkilileri yasaya göre bir başka AP'linin seçilmesinin zorunluluğu yüzünden herhangi bir başvuruda bulunmayacaklarını, sorunun AP'nin «iç sorunu» olduğunu bildirdiler. AP Kars listesinin ikinci sırasında bulunan eski parlamenterlerden Yusuf Ziya Ayrım'ın bir hafta içinde itirazı halinde AP'li senatörün mazbatası iptal edilebilecek.

KEMİĞİNE BAKILACAK

Yusuf Ziya Ayrım'ın yaş nedeniyle itiraz etmesi halinde Yargıtay içtihatlarına göre Dursunoğlu'nun bugünkü yaşının gerçek olup olmadığının Adli Tıp tarafından saptanabileceği belirtiliyor. Yargıtay içtihatlarına göre yaş büyütmelerinde tereddütlü bir durum ortaya çıktığı taktirde yaşı büyütülen kişinin «Doğum İlmuhaberinde» imzası bulunan iki tanığın ifadelerine başvuruluyor. Bu iki tanık doğum tarihini belirleyen ilmuhabere imza atarak doğuma tanık olduklarını belirttiklerinden bu tür düzeltmelerde de yasal olarak sorumlu kişiler olarak kabul ediliyorlar. Tanıkların ifadelerinin yeterli olmaması halinde de mahkemeler Adli Tıp aracılığıyla kişinin yaşını saptayabildiği tıbbın «kemik grafileri» alınmasını isteyebiliyorlar. Tıbbın kemik grafileri aracılığıyla kişinin yaşını saptayabildiği bildiriliyor. Bu yöntem ağır cezayı gerektiren konularda sık sık uygulanıyor. 18 yaşından büyüklerle 18 yaşından küçükler arasında önemli ceza farklılıkları nedeniyle yargı yetkililerinin bu yöntemi sık sık kullanmaları yüzünden Adli Tıbbın da kemik grafileri konusunda önemli ölçüde uzmanlaştığı kaydediliyor.

Trabzon'da

(Baştarafı 1. Sayfada) Önceki gün yönetimindeki pikapla Hazro ilçesinden dönen Mehmet Altın, henüz kimlikleri belirlenemeyen kişilerce Sarıcak köyü civarında durdurularak tabancayla öldürüldü. Dün sabah köylülerin durumu jandarmaya bildirmeleriyle ortaya çıkan olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

AVUKAT YILMAZ TOPRAĞA VERİLDİ

Kayseri'de MHP yanlılarınca öldürülen CHP İL Sekreteri Avukat Ömer Yılmaz dün Konya'nın Kulu ilçesinde toprağa verildi.

Ömer Yılmaz'ın memleketi olan Kulu ilçesindeki cenaze töreninde CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ile İmar ve İskan Bakanı Mehmet Yüceler de hazır bulundu.

POLİS OTOSU KURŞUNLANDI

Ankara'nın Çinçinbağları Dörtyol civarında devriye görevi yapan polis otosuna dün saat 23.00 sıralarında kimliği belirsiz kişiler tarafından açılan ateş sonucu otoda bulunan iki polis memuru yaralandı.

Çinçinbağları Asrimezarlık karşısı Dörtyol civarında kurşun yağmuruna tutulan polis otosundaki memurlardan Ratip Kılıç bacağından, İsmet Işık ile göğsünden aldığı isabetlerle yaralandılar.

İSTANBUL'DA

TÖB-DER İstanbul Şubesi'nin Tepebaşı Gazinosu'nda dün toplanan 6. olağan Genel Kurulunda çıkan olaylar nedeniyle gözaltına alınan 276 kişiden 272'si serbest bırakıldı.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, TÖB-DER İstanbul Şubesi'nin Tepebaşı Gazinosu'nda toplanan Genel Kurulunda çıkan olaylar nedeniyle yakalanan 276 öğretmen ve öğrenci Müteferrika Emniyet Amirliği'ne götürüldü. Öğretmen ve öğrencilerin burada kimlikleri saptanarak ilk sorguları yapıldı.

Sorguları yapılan 276 öğretmen ve öğrenciden 272'si serbest bırakıldı. Ümit Kartal, Hızır Çakar, Hayri Nuhoğlu ve Orhan Pehlivan ise Siyasi Şube Müdürlüğü'nde gözaltına alındı.

ÜMRANİYE'DE

Ümraniye'de dün öğle saatlerinde 8-10 kişilik bir grup faşistin ilericilerin devam ettiği bir kahvehaneye girerek olay çıkarması üzerine bölgede görevli polisler ilerici avına çıktı. Bazı kahveleri basıp aramalar yapan MHP yanlısı polisler burada bulunan ilericileri üzerlerinde kimlikleri bulunmadığı gerekçesiyle gözaltına aldılar. Bu olaydan sonra ÜGD Ümraniye Şube Başkanı Aydın Aksar ve Erzurumlu Salih adlarındaki faşistlerin başını çektiği bir grup faşist Ümraniye'nin sokaklarında dolaşarak halkı tedirgin etmeye çalıştı. Zaman zaman taşıdıkları silahları açıkça gösteren faşistlerin bu hareketleri karşısında bölgede bir emniyet görevlisinin bile bulunmayışı dikkati çekti.

DİCLE KIYISINDA ASİTLE YAKILMIŞ BİR CESET BULUNDU

Diyarbakır Tıp Fakültesi ile Dicle Nehri kıyısı arasındaki bir bahçede, asitle yakıldığı belirlenen bir ceset bulundu. Cesedin 15 gün önce Hani'deki evinden ayrılan bir yurttaşa ait olduğu saptandı.

Alınan bilgiye göre bir yurttaşın Emniyet Müdürlüğüne bildirimde bulunması üzerine ceset meydana çıkarıldı. Cesedin yakınında bulunan nüfus kimlik cüzdanından, cesedin Hani ilçesinden Hüseyin Acar'a ait olduğu anlaşıldı.

Diyarbakır Nöbetçi Savcılığı olaya el koydu, yapılan otopsi sonucu, Hüseyin Acar'ın üzerine asit dökülerek öldürüldüğü belirlendi. Otopsi raporuna göre, Hüseyin Acar 13-14 gün önce öldürüldü.

Hani ilçesinden Diyarbakır'a getirilen Hüseyin Acar'ın babası Reşit Acar, 24 yaşındaki oğlunun 15 gün önce evden çıktığını ve bir daha da dönmediğini söyledi.

Olayla ilgili bazı kişilerin gözaltına alındığı ve soruşturmanın sürdürüldüğü belirtildi.

TÖB-DER

(Baştarafı 1. Sayfada) ları açıklamalarında, Kongrede divanın seçilmiş olduğunu ve Genel Kurulun bu divan tarafından tekrar toplanacağını öne sürdüler.

İstanbul'daki öğretmenler ise Devrimci Öğretmen Grubu'nun TÖB - DER Yürütme Kurulu'nda görev alan yandaşlarının bulanık suda balık avlamak istediklerini belirttiler. Öğretmenler TÖB-DER İstanbul Temsilcisi Haşim Çiçek'in İstanbul'da Genel Kurulun yapılması için ortamın oluşmadığını, bu koşullarda Genel Kurulun toplanmasının provokasyona yol açacağını belirtmesine karşılık, Devrimci Öğretmen Grubu şeflerinin Genel Kurul kararı aldırdıklarını söylediler. Öğretmenler, Yürütme Kurulu'nda yeralan Devrimci Öğretmen şeflerinin «Hükümetin istifa ettiği bu ortamda da İstanbul Şube Kongresi'ni toplayamazsak bir daha toplayamayız» dediklerini belirttiler.

Öğretmenler ayrıca, seçimler öncesi Birlik Dayanışma ile TSİP arasında oluşturulan eylem birliğinin öğretmen hareketi içinde de gelişmesinden korkan Devrimci Öğretmen Grubu şeflerinin, TÖB-DER İstanbul Şubesinde giriştikleri provokasyonu örgütün diğer şubelerine de yayma çabası içinde olduklarını ifade ettiler.

UMSB

(Baştarafı 1. sayfada) gili dış temsilciliklerine emir verildi. Üye ülkelerin delegasyonları Cuma gününden itibaren gelmeye başladılar. Ancak Sofya'daki Türkiye Konsolosluğu'nun da Kıbrıs'tan gelecek delegasyonlar için zorluk çıkardıkları bildirildi.

Uluslararası Metal Sendikaları Birliği Yürütme Kurulu bugün Yönetim Kurulu da yarın toplanacak. Bugün toplantıya katılacak Yürütme Kurulu şu üye ülkelerden oluşuyor. Uruguay Demokratik Alman Cumhuriyeti, Fransa, Sovyetler Birliği, Kolombiya, Hindistan, Ekvator, Polonya, Türkiye.

Öte yandan yarın akşam İstanbul'da Şan Sinemasında Uluslararası Metal Sendikaları Birliği'nin 30'uncu, Maden-İş'in ise 33'ncü kuruluş yıldönümleri nedeniyle Maden-İş Sendikası Genel Temsilciler Meclisi'nin toplanacağı bildirildi.

Bingöl Belediye Başkanlığını MHP kazandı

Ankara, (A.A.) — Bingöl'de yapılan Belediye Başkanlığı seçimini MHP adayı Hilmi Elçi'nin kazandığı bildirildi.

MHP Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre MHP adayı Hilmi Elçin 2 bin 710, MSP adayı Rıza Bazencir ise 2 bin 405 oy aldı.

Bilindiği gibi Bingöl'ün MHP'li Belediye Başkanı Hikmet Tekin bir süre önce Genç - Bingöl Karayolunda annesi ve kardeşi ile birlikte silahlı saldırı sonucunda öldürülmüştü.

HİLVAN'DA

Urfa'nın Hilvan ilçesinde dün yapılan Belediye Başkanlığı seçimini Bağımsız Aday Nadir Temel kazandı. CHP ve Bağımsız adayın katıldığı seçimde, CHP adayı 196 Bağımsız Aday Nadir Temel ise 341 oy aldı.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ....KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü ...... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K. 5 No: 510 Konak Telefon 13 69 61
- Dizgi: .... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ...... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: .... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

ÇELİK-IŞ İSKENDERUN ŞUBESİ 5 BİN İŞÇİYİ İHRAÇ ETTİ

- İHRAÇ EDİLEN İŞÇİLERİN İSKENDERUN İŞ MAHKEMESİNE BAŞVURUSU ÜZERİNE MAHKEMENİN İHTİYATİ TEDBİR KARARI ALDIĞI BİLDİRİLDİ
- MHP YANLISI ÇELİK - İŞ'TEN OY KULLANDIRMAMAK AMACIYLA İHRAÇ EDİLEN İŞÇİLERDEN ÜÇ BİNİ TOPLUCA BİR YÜRÜYÜŞ YAPARAK ÇELİK - İŞ YÖNETİCİLERİNİ PROTESTO ETTİLER

İskenderun (MAHA) — İskenderun'da Çeliş-İş şube kongresinin yaklaşması üzerine Çelik-İş yöneticileri şube seçimlerinde oy kullandırmamak amacıyla 5 bin üyeyi ihraç etti.

İhraç edilen üyelerin İskenderun İş Mahkemesine başvurusu üzerine mahkeme işçilerin oy kullanmalarının engellenmemesi yolunda ihtiyati tedbir kararı aldı. Ayrıca «ihraç edilen üyenin üyelik haklarının genel kurula kadar saklı olduğunu» belirten Yargıtay kararını da yanlarına alan, ihraç edilen 3 bin işçi Çelik-İş Sendikası İskenderun Şubesi'nin önüne kadar topluca bir yürüyüş yaparak, Çelik-İş yöneticilerinin tavrını protesto ettiler.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası İskenderun 18. Bölge Temsilcisi Ali Kaplan: «Anlaşılan bu şakinlar takımı yıllardır katil tutmaktan, gangsterlik, kaçakçılık yapmaktan, işverenin kucağında sendikacılık yapmaktan, kanunları öğrenmeye fırsat bulamamışlar» diyerek Çeli-İş yöneticilerini sert bir dille suçladı. Kaplan, «Yakın zamanda girilecek yetki mücadelesinde İsdemir işçilerini Çelik-İş'in sahtekarlıklarına karşı uyanık olmaya» çağırdı.

■ Maden-İş toplusözleşme taslağına son şeklini verecek olan Nihai Redaksiyon Kurulu toplantı anında.

Maden-İş'in MESS'le imzalayacağı sözleşme taslağı çalışmaları tamamlanıyor

İstanbul (MAHA) — DİSK'e bağlı Maden - İş Sendikası'nın 100'ü aşkın işyerinde MESS'le oturacağı Toplu İş Sözleşmesi taslağının tamamlanma çalışmaları Nihai Redaksiyon Kurulu'nda devam ediyor.

Sendikal planda yeni bir uygulamayı hayata geçiren Maden - İş, taslak çalışmalarına tabanın katılımını en geniş boyutta sağlamış bulunuyor.

Türkiye Maden - İş Sendikası Yürütme Kurulu tarafından ilkeleri belirlenen ve Toplu Sözleşme Dairesi tarafından üyelerin ileri istemleri gözönüne alınarak hazırlanan taslak, sırasıyla İşyeri Birim Toplu Sözleşme Komiteleri, İşyeri Toplu Sözleşme Komiteleri ile Bölge Toplu Sözleşme Komiteleri ve Bölge Toplu Sözleşme Kurullarında görüşmeye açıldı. Taslak, Nihai Redaksiyon Kurulu çalışması ile son şeklini alacak. Nihai Redaksiyon Kurulu her Bölge Toplu Sözleşme Komitesince seçilen 2'şer baştemsilci olmak üzere toplam 22 baştemsilci ile Maden-İş Genel Merkez Toplu Sözleşme uzmanları, Yürütme Kurulu üyeleri ve Bölge Temsilcilerinde oluşuyor.

Halen devam eden Nihai Redaksiyon Kurulu çalışmaları sonucu 23 Ekim Salı günü taslağın ana hatları tüm işyeri birim toplu sözleşme komiteleri sorumlularına açıklanacak ve daha sonra teklifler son şekliyle MESS işverenlerine verilecek.

BAYSEN YÖNETİM KURULU, 14 EKİM SEÇİM SONUÇLARINI DEĞERLENDİRDİ

Ankara, (Politika) — DİSK'e bağlı BAYSEN Yönetim Kurulu Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu ve seçim sonuçlarını değerlendirerek işbirlikçi tekellerle uzlaşan CHP'nin layık olduğu cevabı aldığını, sol güçlerin ise seçimlerde önemli bir varlık gösterdiğini açıkladı. Ülkedeki krizin derinleşerek sürdüğü bildirilen açıklamada, DİSK'in de içinde bulunduğu pasif durumdan kurtarılması için derhal kongreye gitmesi ve tabanı temsil eden yeni yöneticileri seçmesi gerektiği bildirildi.

BAYSEN Yönetim Kurulu'nun 17-18 Ekim tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısı üzerine yapılan açıklamada ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve politik bunalımın kapitalist sistemden kaynakladığı, tekellerin çıkış yolu olarak gösterdikleri tüm formüllerin ise bizzat yaşam içinde geçerliliğini yitirdiğini bildirdi. IMF'lere, NATO ve ABD'lere bağımlı bir politika izleyen CHP ağırlıklı hükümetin istifasından sonra da gerici güçlerin erken seçim koşuluyla geçici hükümetlere, ara rejimlere geçmek istediği kaydedilen açıklamada böylesi bir dönemde 500 bin işçiyi kapsayacak olan toplusözleşmelerde BAYSEN'in bütün gücüyle kardeş sendikaların yanında yer alacağı bildirildi.

Ulusal demokratik güçlerin cephe ve eylem birliğinin bu koşullarda daha önem kazandığı kaydedilen açıklamada pasif durumdan kurtarılması gereken DİSK'in derhal kongreye gitmesi, tabanı temsil eden yeni yöneticilerini seçerek eski saygınlığını kazanması gerektiği belirtildi. Açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

«1977 seçimlerinden bir dizi ilerici vaatlerle işçilerin, emekçilerin desteğini kazanan CHP, onlara, sırt çevirmek, onların istemleine kulak tıkamanın dersini yine onlardan aldı. Faşizme karşı savaşı küçümseyen, oylarla faşizmin yenileceğini söyleyen, 141, 142. maddeleri savunan, kısacası işbirlikçi tekellerle uzlaşan bir anlayış 14 Ekim ara seçiminde layık olduğu cevabı aldı. Buna karşılık sol güçler ülke çapında önemli bir varlık gösterdiler. Seçimlere eylem birliğini somutlayamadan giren sol kesim sanırız bu deneyimden gerekli sonuçları çıkaracaklardır.»

TEK yöneticileri Tek Ges-İş yöneticilerine baskı uyguluyor

- TEK GES - İş İstanbul Şube Başkanı Yusuf Bastaş, temsilcilerin sürekli başka yerlere alandığını söyledi

İstanbul (Politika) — Tek Ges-İş Sendikası İstanbul Şubesi Başkanı Yusuf Bastaş, TEK yöneticilerinin toplusözleşme döneminde sendika üyeleri üzerinde baskı uyguladığını açıkladı. Türk-İş'e bağlı Tes-İş Federasyonu ve bağımsız Enerji-İş Sendikasından yana tavır alan TEK yöneticilerinin Tek Ges-İş üyelerine yapılan baskıların şube yöneticilerine de uygulandığını ileri süren Yusuf Bastaş yöneticilerin ve temsilcilerin geçici olarak değişik yerlere göreve atandığını, böylece sendikal çalışmaların engellenmek istendiğini açıkladı. Üç üyelerinin işten çıkarıldığını belirten Bastaş, işçi kıyımının devam edeceği yolundaki söylentilerle sendikal mücadeleye katılan işçilerin sindirilmek istendiğini belirtti.

İşverenin, sendika içinde bölünme olduğu yolundaki söylentilerle işçilerin mücadele azmini kırmayı amaçladığını kaydeden Bastaş, sendika içinde birlik ve bütünlüğün sürdüğünü, sendika genel merkezi ile şube arasında hiçbir ayrılığın söz konusu olmadığını açıkladı. İşverenin ve sarı sendikaların karşı propagandalarının asılsız olduğunu açıklayan Bastaş 8 Eylül'de yapılan şube genel kurulunda şube başkanlığına seçildiğini ve şube içinde bütünlüğün hakim olduğunu belirtti. Beyhan Tınbıl'ın şube başkanlığına seçildiği yolundaki haberlerin yanlış olduğunu kaydeden Bastaş, işverene ve sarı sendikalara karşı İstanbul Şubesi'nin tek vücut olarak mücadele ettiğini söyledi.

Bastaş, TEK, Sondaj Şirketleri, İller Bankası, Köy Elektrik Birlikleri işyerlerinde çalışan işçilerin Tek Ges-İş Sendikasına olan akımının hiçbir güç tarafından önlenemeyeceğini kaydetti ve bu işyerinde yetkinin Tek Ges-İş tarafından alınacağını söyledi.

ÖZETLE

Zam alamayan 35 işçi işten ayrıldı

KONYA — Konya'da belediyenin öncülüğünde kurulan ve ülkemizin en büyük ve modern ekmek fabrikası sayılan Konestaş Ekmek Fabrikasında çalışan 35 işçi toplu olarak işlerinden ayrıldılar. İşçiler yaptıkları ortak açıklamada ücretlerine zam isteminin kabul edilmediğini ve hiçbir sendikal haklarının verilmediğini, bu nedenle toplu olarak işlerinden ayrıldıklarını belirttiler.

İLD Zonguldak Şubesi kuruldu

ZONGULDAK — Kısa adı İLD olan İlerici Liseliler Derneği'nin Zonguldak Şubesi Zonguldak'ta kuruldu. Derneğin kuruluş bildirimlerini Zonguldak Vilayetine veren İLD Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri daha sonra kendi aralarında görev bölümü yaptılar.

İLD Zonguldak Şubesi'nin kuruluşuyla ilgili olarak basına bir açıklama yapan Şube Başkanı Zeki Yardım, örgütlerinin kurulmasıyla birlikte liseli gençliğin faşist saldırılara karşı kavgasının daha bir gür savunulacağını söyledi.

Komandolar Çankırı'da halktan haraç topluyor

Çerkeş (İSTA) — Çankırı İlinin Eskipazar, İsmetpaşa ilçesinde kurulan panayırda bir grup komando haraç topladı.

Başlarında Ülkü - Bir üyesi öğretmen Durmuş Tombul'un bulunduğu bir grup komandonun, panayırda bulunan halka korku salarak haraç istedikleri, mühürsüz makbuzlar kullandıkları öğrenildi. Para vermek istemeyenler ya da istenen parayı fazla bularak karşı çıkanlar ve direnenler dövüldü.

Bu terör karşısında Çankırı Valiliği'ne başvuran İsmetpaşalılar, yakında kurulacak olan Bayındır Panayırı'nda aynı durumun olmaması için gerekli önlemlerin alınmasını istediler.

Bulgaristan ile otomatik teleks bağlantısı kuruldu

Ankara (Politika) — Türkiye - Bulgaristan arasında otomatik teleks bağlantısı kuruldu.

PTT Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre 6 saniye için tam otomatik ücretin 3 lira 30 kuruş olduğu bildirildi. 1 dakika için yarı otomatik ücretin 33 lira olduğu belirtilen açıklamada Bulgaristan'ın çıkış kodunun 067 olarak belirlendiği bildirildi.

Balıkesir'de Alarko işvereni zorla fazla mesai yaptırıyor

Balıkesir (İSTA) — Balıkesir'de kurulu bulunan Alarko-Ebasan Makine İmalat Sanayi işçilerinin iş akitlerinin kanunsuz olarak feshedildiği bildirildi.

Bahri Çanlı adlı bir işevrene ait olan işyerinde, işçilere zorla fazla mesai yaptırıldığı, bu fazla mesai karşısında haklarını isteyen işçilerin ise işten atıldıkları öğrenildi.

Fazla mesai karşılığında hakkı olan ücreti istediği için işine son verilen bir işçi, fabrikadaki gelişmeleri şöyle anlattı:

«Patron bize kanunsuz olarak uzun bir süre fazla mesai yaptırdı. Biz bunun ücrete tabi olmasını istedik. Bunun üzerine bize bir hafta kadar fazla mesai yaptırmadı. Ancak bir hafta sonra tekrar çalışmamızı istedi. Biz de fazla mesai yapmamakta ve yaparsak da bunun ücrete tabi olmasını istemekte direndik. Bizim bu tavrımız karşısında patron tuzak hazırladı. 8 arkadaşımızı hiçbir ihbar ve bildirim yapmadan işten attı.»

İşverenin daha önce de bu tür uygulamalara başvurduğu, işçilerin sendikal çalışmalarını engellediği ve baskı yaptığı kaydediliyor.

Kanunsuz olarak işten atılan işçiler Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurarak şikayette bulundular.

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

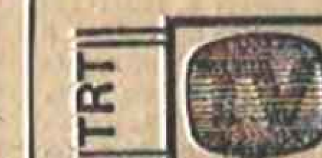
07.40	Sabahtan Sabaha
09.02	Kadın Dünyası
10.01	Arkası Yarın
11.05	Okul Radyosu
13.00	Haberler
16.05	Okul Radyosu
18.01	Çocuk Bahçesi
20.02	Çocuklar İçin On Dakika
20.15	Köy Dağarcığı
23,10	Beraber ve Solo Şarkılar

TRT - 2

08.02	Gün Başlıyor
09.45	Müzik Sözlüğü
10.30	Sağlığımız
12.40	Deyimler Deyişler Ezgiler
13.00	Haberler
14.30	Yabancı Dil Öğrenelim
16.20	Arkası Yarın
17.00	Türk Yorumcuları
21.00	Bir Sanatçının Günlüğü
22.00	Yabancı Dil Öğrenelim

TRT - 3

07.02	Güne Başlarken
09.03	Barok Müzik
10.00	Çağdaş Sanatçılarımız
12.06	Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00	Konser Saati
17.06	Plaklar Arasında
20.00	Liedler ve Aryalar
21.00	Müzik Takvimi

Program-Haber-Eleştiri

Bu hafta neler izleyeceğiz?

● SALI

Gün Flanderlerin Köpeği adlı dizinin 19. bölümüyle başlıyor. Ardından Köy Kahvesi geliyor ekranlara. Bu programda balık üretimi ele alınıyor. Akçakale köyü balık emekçileri, köyün muhtarı, öğretmeni, balıkların değerlendirilmesini tartışacaklar. Haberlerden sonra Beş Dakika'da halı dokuyan kızların sorunları ele alınıyor. Beş Dakika'yı Türk Hafif Müzik'i izliyor Bu programda sanatçı Ersan Erdura'nın şarkıları sunulacak. Bugün TV'de Türk Sineması'nda Yönetmen Zeki Ökten'in «Boş Ver Arkadaş» adlı filmi yer alıyor. Filmin başrollerini Tarık Akan, Selma Güneri, Kadir Savun ve Reha Yurdakul paylaşıyorlar. Gün Haberlerle son buluyor.

● ÇARŞAMBA

Gün geçen hafta yeniden ekranlara gelmiş olan Lassie ile başlıyor. Bu bölümün adı «Dinamit». Lassie'nin ardından Türk Halk Müziğinde Ali Ekber türkülerini sunacak. Türk Halk Müziği'ni «Önce Sağlık» izliyor. İstanbul TV'since hazırlanan bu programda Prof. Dr. Nazif Bağrıaçık yaygın bir hastalık olan şeker hastalığı üzerine izleyicilere önemli bilgiler sunacak. Programın ikinci bölümünde Kan ve Kan ürünleri üzerine bilgiler sunuluyor. Bu konuda izleyicileri Prof. Dr. Turgay Atasü aydınlatıyor. Bu programı Enerjinin Faturası izliyor. Dizinin bugünkü 3. bölümünde Türkiye ekonomisinde enerjinin payı ve enerjinin dağılımı ele alınacak. Programı Hale Şaher ve Cahit Şaher sunuyorlar. Haber ve Minik Konser'den sonra Kıyı Yağmacılığı ekranlara geliyor. Geçen hafta başlayan bu dizinin bugünkü 2. bölümünde Güney Ege'deki kıyı yağmacılığı ve kıyıların yanlış kullanımı ele alınıyor. Ardından Aşk Gemisi yer alıyor. Dizinin bu haftaki bölümünün adı: Sevgi. Gün Haberlerle son buluyor.

● PERŞEMBE

Gün Çocuk Oyunları'yla başlıyor. Bugünkü programda Kurnaz Avukat adlı müzikal bir çocuk oyunu var. Müzik ve dansların da yer aldığı bu çocuk güldürüsünü Bir Konser izliyor. Bir Konser'i ölümünün 10. yıl yıldönümü dolayısıyla ozan Behçet Kemal Çağlar için hazırlanan bir program izliyor. Haberler ve Saz Eserlerinden sonra TV'nin en pahalı dizisi Kökler'in ikinci bölümü ekranlara geliyor. Şu sıralarda en fazla ilgiyi üzerinde toplayan dizinin bu 2. bölümünde Kunta Kinte sünnet olur. Artık Kabilesince erkek olarak kabul edilmektedir. Ancak bir yandan da Batılı Beyazlar esir toplamağa devam ederler. Kökler'i Avrupa Kupaları Maçları'nın özetleri izliyor. Ardından Haber-Program var. Gün Haberlerle son buluyor.

● CUMA

Geçen hafta başlayan Candy Candy günün ilk programı. Candy Candy'i Türk Müziği Toplu Programı izliyor. Programda Turhan Toper yönetimindeki koro, hicaz makamında eserler sunacak. Ardından Yine geçen hafta başlayan Taksi ekranlara geliyor. Haberler ve Minik Konseri Ziya Gökalp izliyor. Ziya Gökalp'ın düşünceleri ve yazılarının konu edildiği programa Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil ve Adnan Binyazar katılıyorlar. Programı Hüseyin Kanyılmaz ve Oğuz Mutlucan hazırladılar. Bugün TV'de Sinema'da yönetmenliğini James B. Clark'ın yaptığı «Büyük Şov» adlı film var. Filmin başrollerini Esther Williams, Cliff Rober ve David Nelson paylaşıyorlar. Gün Haberlerle son buluyor.

● CUMARTESİ

Flipper ile başlayacak olan gün, Komedi Dünyası'ndan adlı film gösterisiyle devam ediyor. Bir zamanların ünlü komedi filmlerini ekranlara getiren bu programı, geçen hafta yeniden ekranlara gelen Küçük Ev izliyor. Bu haftaki bölümünün adı «Sen Giderken». Ardından Dış Kaynaklı Müzik'i Onedinler izliyor. Geçen hafta başlayan bu dizinin 2. bölümü yayınlanıyor. Muppet Show'un bugünkü konuk sanatçısı: Phyliss Diller. Muppet Show'u Enerjinin Faturası adlı dizinin 4. bölümü izliyor. Dizinin bugünkü bölümünde ülkemizde izlenen enerji politikası ele alınıyor. Haberler ve Beş Dakika'dan sonra ekranlara bugün yeni başlayan bir yerli dizi geliyor. İbiş'in Rüyası. Bu oyunun başrollerini Münir Özkul, Meral Zeren, Özdemir Han ve Diler Saraç paylaşıyorlar. İbiş'in Rüyası'nı Sihirli Lamba adlı eğlence programı izliyor. Tanju Okan ve Şenay gibi sanatçıların yer aldığı programın ardından yine Baretta ekranlara gelecek. Gün Haberlerle son buluyor.

● PAZAR

Gün sabah saat 11.00'de çocuklar için hazırlanmış Günaydın adlı programla başlıyor. Çocuklarla ilgili çeşitli bölümlerin ve konuların yer aldığı bu programı Minik Konser ve Tatil Sineması izliyor. Tatil Sineması'nın bugünkü filmi: Komançiler. Filmin yönetmeni Michael Curtis. Filmin başrollerini John Wayne, Stuart Whitman, İna Balin ve Lee Marvin paylaşıyorlar. Ardından Tele-Pazar ekranlara geliyor. Yeni sezonun Tele-Pazar'ı henüz hazırlama aşamasında olduğundan bu haftaki Tele-Pazar'da arşivden alınmış eski bölümler yer alıyor. Ardından Mr. Magoo var. Geçen hafta başlayan Robin Hood'un bugünkü Mr. Magoo'da ikinci bölümü yayınlanacak. Tele-Pazar, Haberler, Spor Dünyası ve Mercan Ormanı'nı Çılgın Kızlar izliyor. Dizinin bugünkü 2. bölümünde Bekârlar Partisi sunuluyor. Haberler ve Saz Eserlerinden sonra Tolstoy'un ünlü yapıtı Anna Karenina geliyor ekranlara. Gün Sanat Dünyası ve Haberlerle son buluyor.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Okuyalım Tartışalım

Televizyon Çocuk Yayınları Şubesince hazırlanan dizi programın bugünkü bölümünde çocuklara Kültür Bakanlığı'nın yayınları hakkında bilgi veriliyor. Programı Süheyla Sinkil ve Ayşe Bayramgil hazırladı.

19.30 Spor

20.30 HABERLER

21.15 Aşağıdakiler Yukardakiler

Sürekli filmin bugün yayınlanacak 18. bölümünde Marjorie'nin evinde büyük bir heyecan vardır. Kral eve yemeğe gelecektir. Ancak yemek gecesi herşey yolunda giderken birden kapı çalınır. Gelen, Southwould'dan kaçan ve çocuğunu doğurmak üzere olan Sarah'tır...

22.00 Türk Sanat Müziği

22.30 Kitaplar ve Düşünceler

İstanbul Televizyonunca hazırlanan ve bundan böyle her ay yayınlanacak olan bu programlarda, son birkaç ayda çıkmış ve kendi yazarlarımızın eserlerinden seçilmiş kitaplar tanıtılacak. Kitapların yazarları ve edebiyat eleştirmenlerinin oluşturduğu bir tartışma, söyleşi ile bu programlarda tanıtılacak ve tartışmaları ve söyleşiyi Aziz Nesin yönetecek. Her ay bir edebiyat türü saptanacak (öykü, roman, şiir, deneme, gezi ve benzeri) ve bu türde yayınlanmış kitaplar içinde yapılacak seçme sonucunda kitaplar tanıtılacak. Yeni dönemin bu ilk programında öykü türündeki kitaplar tanıtılıyor. Necati Cumalı'nın «Revizyonist»i, Ferit Edgü'nün «Bir Gemide», Talip Apaydın'ın «Yolun Kıyısındaki Adam» adlı öykü kitapları tanıtılıyor. Programı Nilay Erol hazırladı.

23.00 HABERLER